

VÄSTERÅS STAD
ÅRSPLAN OCH MÅL 2026
FÖRFLYTTNINGAR FÖR ÖKAD FRAMTIDSTRO

VÄSTERÅS STAD

VÄSTERÅSMAJORITETEN

Innehållsförteckning

FÖRFLYTTNINGAR FÖR ÖKAD FRAMTIDSTRO - ÅRSPLAN FÖR 2026 MED UTBLICK MOT 2028

Förflyttningar för ökad framtidstro	sid 3
Västeråsmajoritetens satsningar och uppdrag under 2026	sid 4
Fortsatt fokus på klimat, välfärd och trygghet	sid 5
Politisk viljeinriktning	sid 6
Tolv övergripande mål	sid 7
Mandatperiodens förflyttningar, tryggheten, klimatet och näringslivet	sid 8
Finansiering	sid 10
Finansiering av den kommunala verksamheten	sid 10
Skattesats	sid 10
Skatteprognos	sid 10
Finansnetto	sid 11
Utdelning från kommunala bolag	sid 11
Resultaträkning	sid 12
Nämndsammanställning driftsramar	sid 12
Nämnder	
Ansvarsområden, mål och ekonomisk tilldelning	sid 13
Förskolenämnden	sid 14
Grundskolenämnden	sid 16
Utbildningsnämnden	sid 18
Skultuna kommunaldelsnämnd	sid 20
Äldrenämnden	sid 22
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	sid 24
Individ- och familjenämnden	sid 26
Arbetsmarknadsnämnden	sid 28
Kulturnämnden	sid 30
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	sid 32
Byggnadsnämnden	sid 34
Tekniska nämnden	sid 36
Fastighetsnämnden	sid 38
Miljö- och konsumentnämnden	sid 40
Kommunstyrelsen	sid 42
Valnämnden	sid 44
Överförmyndarnämnden	sid 45
Stadsgemensamma kostnader	sid 46
Kommunrevisionen	sid 48
Investeringsplan, driftkonstnadskonsekvenser samt lånebehovsutveckling 2024 - 2028	sid 48
Efterlevnad ekonomiska mål för Västerås stad	sid 52
Befolkningsutveckling och bostadsbyggande	sid 53
Bolag och kommunalförbund inom koncernen	sid 54
Finansiella rapporter och tabeller	sid 56
Organisationsschema Västerås stad	sid 61
Kommunalråd och ordförande i nämnder	sid 62

Förflyttningar för ökad framtidstro

Västerås oktober 2025

När vi nu går in i det sista året av mandatperioden

kan vi konstatera att Västeråsmajoritetens politik har gjort skillnad i hela kommunen. Ett tydligt exempel är alla sommarlovsaktiviteter.

En 14-åring kan kliva på bussen med sitt sommarlovskort, åka till sitt första feriejobb och avsluta dagen med en kostnadsfri utomhusbio tillsammans med sina kompisar. Fria bussresor, 1000 nya sommarjobb och rekordmånga avgiftsfria lovaktiviteter. Det är satsningar som skapar frihet, stolthet, glädje och framtidstro för en hel generation unga västeråsare.

Och resultaten syns. Enligt modellen Effektiv samordning för trygghet (EST), som följer läget i stadsdelarna vecka för vecka, har sommaren blivit lugnare för varje år sedan Västeråsmajoriteten tillträdde. Årets mätningar visar nästan enbart grönt (lugnt), ibland gult, men aldrig rött. Det är ett tydligt kvitto på att våra förebyggande insatser fungerar.

Självklart fortsätter vi på den inslagna vägen i denna årsplan. Till våra tidigare satsningar på förebyggande och trygghetsskapande arbete lägger vi ytterligare satsningar, bland annat på att fördjupa kommunens samverkan med civilsamhället.

Vi stärker också skolan genom att följa upp förra årets lönefäst för lärare med ytterligare 26,3 miljoner kronor. Satsningen förbättrar möjligheterna att rekrytera och behålla kompetenta lärare och gör Västerås mer attraktiv som skolkommun. En välfungerande förskola, grundskola och gymnasieskola är avgörande för att alla barn och unga ska kunna lyckas i livet och nu ser vi att kunskapsresultaten börjar vända uppåt.

Staffan Jansson (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Vicki Skure-Eriksson (C)

Kommunalråd

Liknande förflyttningar har skett inom flera andra områden, inte minst i kommunens klimatarbete. Där har vi tagit stora steg med miljardinvesteringar som för Västerås närmare målet att vara en helt fossilfri kommun år 2040. Miljionsatsningar på civil beredskap har även positionerat Västerås som en föregångare inom totalförsvar.

För att fler ska välja ett hållbart resande har vi sänkt priserna på bussresorna och startat ett pilotprojekt i Skultuna som växlar skolskjutsar mot mer kollektivtrafik, så att alla kan åka med. Redan förra året såg vi hur både resandet och nöjdheten i kollektivtrafiken ökade. Nu följer vi upp satsningarna med en ny och efterlängtat tvärlinje längs Väster-, Norr- och Österleden.

Samtidigt har vi prioriterat långsiktighet framför kort-siktiga besparingar. Precis som förra året innehåller årsplanen inga neddragningar, trots ett osäkert ekonomiskt läge. I stället kompenserar vi nämnderna fullt ut för deras ökade kostnader, något få andra kommuner maktar med. På så sätt skapar vi arbetsro i verksamheterna och trygghet för västeråsarna.

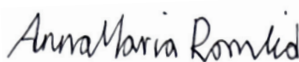
När vi börjar summera mandatperioden ser vi en kommun som rör sig framåt. Vi har visat att det är möjligt att satsa på både klimatet och välfärden, på både trygghet och utveckling. Och vi gör det tillsammans med civilsamhället, näringslivet och alla västeråsare som varje dag bidrar till att göra vår kommun ännu bättre.

Västerås ska vara en plats där alla lever ett gott liv, känner trygghet och ser en ljus framtid.

Amanda Grönlund (KD)

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Anna Maria Romlid (V)

Kommunalråd

Fortsatt fokus på klimat, välfärd och trygghet

För andra året i rad lägger Västeråsmajoriteten fram en årsplan utan besparingskrav och med full kompensation för stigande priser och löner. Den fortsatt ansträngda ekonomiska situationen i samhället påverkar så klart även Västerås stad, men tack vare flera år med starkt resultat är kommunens ekonomiska läge mer stabilt jämfört med många andra kommuner.

Därutöver finns det utrymme för flera riktade satsningar som förstärker det viktiga arbete som påbörjats under mandatperioden. Förra året genomfördes en höjning av lärarlönerna med 29 miljoner kronor för att säkerställa Västerås som en attraktiv arbetsgivare för lärare. I år höjs lönerna med ytterligare 26,3 miljoner kronor. Dessutom tillförs 2 miljoner kronor för kompetensutveckling bland skol- och förskolepersonal när det gäller att möta elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Det trygghetsskapande och förebyggande arbetet fortsätter givetvis också. Vid ingången av mandatperioden var Västeråsmajoriteten överens om att satsa 50 miljoner kronor på det förebyggande trygghetsarbetet, medel som bland annat har använts till 1000 nya sommarjobb och fler avgiftsfria lovaktiviteter. Utöver detta har flera extrasatsningar gjorts, däribland årets sommarsatsning på 25 miljoner kronor – en prioritering som gav mycket gott resultat.

I årsplanen för 2026 förstärks trygghetsarbetet ytterligare. Bland satsningarna finns utökat föreningsstöd till barn och unga, fördjupad samverkan med civilsamhället för att bättre möta komplexa samhällsutmaningar, samt nätvandring för att öka tryggheten på nätet.

Västeråsmajoriteten förstärker även med fler medborgarkontor och mötesplatser för äldre. Under 2026 satsas även 1,5 miljoner kronor på myndighetssamverkan för att stärka det brottsförebyggande arbetet inom tillsyn av bland annat tobak, alkohol, avfall och massahantering.

De höga klimatambitionerna står fast och under 2026 får samtliga nämnder i uppdrag att genomföra åtgärder för att årligen minska sina fossila koldioxidutsläpp med 20 procent jämfört med 2025. Kommunstyrelsen får även i uppdrag att ta fram en ekonomisk styrmodell som syftar till att belöna de nämnder som lyckas med utsläppsminskningen.

Västerås stad har ett ambitiöst klimatmål i linje med Parisavtalets åtagande om högst 1,5 graders uppvärmning, som innebär att Västerås kommuns geografiska område ska nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast år 2040. Klimatmålet ställer även krav på en årlig utsläppsminskning med 10 procent för att minskningarna ska göras kontinuerligt och inte i sista sekunden. En förutsättning för att effektivt kunna styra mot klimatmålet är att på ett enhetligt sätt mäta och följa upp utsläppen, vilket nu alltså genomförs.

Satsningarna på att utveckla och öka det hållbara resandet i hela kommunen fortsätter också. Under 2025 sjösattes ett pilotprojekt i Skultuna där en skolskjutslinje gjordes om till en kollektivtrafiklinje öppen för allmänheten, i syfte att utöka möjligheten att åka buss på landsbygden. Taxorna i kollektivtrafiken har sänkts under hela mandatperioden och 2025 sänktes även priset på månadskortet för barn och unga. Under 2026 görs ytterligare satsningar, däribland en ny och efterlängtd tvärlinje längs Väster-, Norr- och Österleden.

Ytterligare 8 miljoner kronor läggs på civil beredskap för att förstärka de satsningar som gjorts under mandatperioden och som placerat Västerås stad som en föregångare inom totalförsvar. Ersättningen höjs även till gode män.

Utöver satsningarna och uppdragen har nämnderna fått en eller flera särskilda prioriteringar som ska genomföras inom ramen för ordinarie budget under året. Bland annat ska fastighetsnämnden prioritera arbetet med skyddsrum, tekniska nämnden ska prioritera kollektivtrafiken till Dingtuna och utbildningsnämnden ska prioritera samverkan med näringslivet kring yrkesförberedande program.

Politisk viljeinriktning

Västeråsmajoriteten har infört en ny styrmodell i Västerås stad som innebär en övergång från mer kontrollbaserad till mer tillitsbaserad styrning. Det innebär färre mål och ett ökat fokus på dialog, samverkan och helhetslösningar. Kort sagt: Mindre detaljstyrning, mer tillit.

Ett av de viktigaste dokumenten i styrmodellen är den politiska viljeinriktningen för mandatperioden. I detta dokument har de styrande partierna möjlighet att definiera vad kommunens verksamheter ska prioritera, så att alla inom kommunen drar åt samma håll.

Västeråsmajoriteten har formulerat sin politiska viljeinriktning i tolv övergripande mål. Dessa övergripande mål speglar alltså vad de fyra partierna i Västeråsmajoriteten vill åstadkomma under mandatperioden och knyter an till Västerås stads vision och Agenda 2030.

På nästa sida visas Västeråsmajoritetens tolv övergripande mål sorterade under tre fokusområden: "En jämlik, trygg och socialt hållbar kommun", "En klimatsmart och ekologiskt hållbar kommun" och "En kommun med hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och ett starkt näringsliv".

För att tydliggöra kopplingen till Agenda 2030 svarar varje övergripande mål mot ett eller flera av de 17 globala målen i Agenda 2030, något som också är utmärkt i uppställningen på nästa sida.

Ett nyckelord som genomsyrar de övergripande målen är "förflyttning" – det är områden där Västeråsmajoriteten vill se en positiv utveckling.

Under arbetet med denna och tidigare årsplaner har den politiska viljeinriktningen varit vägledande.

För att ytterligare förstärka styrningen fattar kommunfullmäktige beslut om den politiska viljeinriktningen i början av varje mandatperiod. Det ska inte råda någon tvekan om vad de styrande partierna vill göra under sina år vid makten – varken för kommunens medarbetare eller för västeråsarna. Dessutom fattar kommunfullmäktige beslut om specifika nämndmål i samband med varje årsplan. I enlighet med den nya styrmodellen har Västeråsmajoriteten valt att ha få nämndmål, endast tre mål per nämnd.

Nämndmålen har tagits fram i samverkan med berörda förvaltningar och varje nämndmål är kopplat till ett eller flera av de tolv övergripande målen för mandatperioden. På detta sätt konkretiseras den politiska viljeinriktningen och blir mätbar utifrån de olika nämndernas verksamheter. Det gör också kopplingen mellan politisk vilja, ekonomiska resurser, konkreta beslut och praktisk verksamhet ännu tydligare.

Den nya styrmodellen infördes 2023 och har fungerat väldigt väl. Nu är det ännu tydligare för Västerås stads förtroendevalda, tjänstepersoner och medarbetare vad de ska arbeta för och varför.

Västeråsmajoriteten har redan sett stora förflyttningar och verklig förändring till det bättre för västeråsarna.

Tolv övergripande mål

En jämlik, trygg och socialt hållbar kommun

Under perioden 2024-2027:

- A** **ökar** möjligheterna till stöd och lärande för att alla barn och unga ska lyckas och känna framtidstro.
- B** **stärks** kommunens förebyggande och trygghetsskapande arbete tillsammans med civilsamhället och näringslivet.
- C** **ökar** tillgången till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv med fokus på de västra stadsdelarna.
- D** **skapas** bättre förutsättningar för att bygga bostäder och samhällsfastigheter mer kostnadseffektivt, hållbart och tillgängligt.

En klimatsmart och ekologiskt hållbar kommun

Under perioden 2024-2027:

- E** **ökar** framkomligheten och tillgängligheten i gång- cykel- och kollektivtrafiken i hela kommunen.
- F** **främjas** stadsgröniska och andra ekosystemtjänster samtidigt som den biologiska mångfalden ökar.
- G** **skapas** mer jämlika förutsättningar för att leva hållbart.
- H** **minskar** Västerås stads fossilberoende för att bli en fossilfri kommunal organisation år 2030.

En kommun med hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och ett starkt näringsliv

Under perioden 2024-2027:

- I** **skapas** bättre förutsättningar för människor att komma i egen försörjning.
- J** **ökar** kommunens samverkan med utbildningsaktörer för att stärka arbetsmarknadens kompetensförsörjning.
- K** **förbättras** arbetsmiljön och villkoren för stadens anställda för att höja verksamhetens kvalitet.
- L** **bidrar** kommunen till ett starkare och mer blomstrande näringsliv med fokus på små och medelstora företag.

Exempel på förflyttningar under mandatperioden

Tryggheten

När Västeråsmajoriteten bildades efter valet 2022 lovades minst 50 miljoner kronor till förebyggande och trygghetsskapande arbete. Med denna årsplan är löftet inte bara uppfyllt utan överträffat. Trygghetsfrågorna är också en tydlig prioritet i majoritetens politiska viljeinriktning.

Resultaten av satsningarna märks redan. Stadsdelarna har blivit lugnare, samarbetet med civilsamhället starkare och framtidstron större, särskilt bland barn och unga som fått nya möjligheter att växa och delta. Hittills har trygghetsmedlen fördelats genom 35 beslut i olika nämnder och blivit till en bred palett av satsningar och insatser. Några konkreta exempel:

- 1 000 sommarjobb för barn och unga i åldern 13–16
- Fler avgiftsfria lovaktiviteter i samverkan med civilsamhället
- Kostnadsfri kulturskola i de västra stadsdelarna
- Tryggare friluftsområden och badplatser
- Människan bakom uniformen – ett projekt som bygger förtroende mellan ungdomar och yrkesverkssamma i samhällsstödande funktioner
- Nya idéburna offentliga partnerskap mellan kommunen och civilsamhället
- Extra simundervisning för barn som riskerar att inte nå skolans kunskapskrav i simning

År 2025 genomfördes dessutom en extra trygghetssatsning på 25 miljoner kronor, riktad till barn och unga på sommarlovet. Resultatet blev historiskt: 477 avgiftsfria aktiviteter arrangerades av föreningar, studieförbund, kulturaktörer och Västerås stad. Den digitala lovkalendern, där allt samlades, besöktes över 100 000 gånger.

Utvärderingen visar att fler barn och unga än någonsin hittat aktiviteter som passar dem och att sänkta ekonomiska trösklar öppnat dörrar för nya grupper. Viktigast av allt är att barnen själva berättar att de fått stärkt självkänsla, nya vänner och fler positiva förebilder.

För att samla och utveckla trygghetsarbetet har Västeråsmajoriteten fördjupat samarbetet i trygghetsrådet, en gemensam plattform för kommunen och polisen som samordnar. Rådet samordnar, utvärderar och prövar nya grepp och metoder.

Satsningarna har även fått genomslag i Effektiv samordning för trygghet (EST), en brottsförebyggande metod byggd på systematisk informationsinsamling, uppföljning och återkoppling. Varje vecka tas en lokal lägesbild fram tillsammans med polisen, bostadsbolagen och Svealandstrafiken, utifrån var och när otrygghetsskapande händelser skett.

Enligt EST-mätningarna har varje år och varje sommar blivit lugnare sedan Västeråsmajoriteten tillträdde, en tydlig bekräftelse på att satsningarna haft effekt och stärkt tryggheten i kommunen.

Klimatet

Klimatfrågan är akut. Därför har Västeråsmajoriteten haft höga ambitioner och prioriterat klimatarbetet under hela mandatperioden.

Redan i den första årsplanen satsades 30 miljoner kronor, främst på att minska kommunens klimatavtryck genom att uppmuntra hållbart resande. Bland annat infördes fria bussresor för barn och unga på sommarlovet och kollektivtrafiken fick kompensation för ökade bränslekostnader.

År 2023 enades majoriteten om en politisk viljeinriktning där ett av fokusområdena var en klimatsmart och ekologisk hållbar kommun. Tack vare goda resultat kunde 27 miljoner kronor investeras i konkreta åtgärder: energisnåla LED-lampor i gatubelysning och motionsspår, biobaserad asfalt till gång- och cykelvägar, fler satsningar på grönska och ekosystemtjänster samt förbättrad framkomlighet i gång-, cykel- och kollektivtrafiken.

Under 2024 ökade takten ytterligare i klimatarbetet. Fria resor för personer i daglig verksamhet infördes och 40-resorskortet med billigare resor för sjukpensionärer och pensionärer återinfördes. Samtidigt behölls tidigare satsningar på fria resor för asylsökande och flyktingar från Ukraina och sommarlovskortet för barn och unga. Investeringar gjordes även i solceller på kommunala fastigheter samt i fler gång- och cykelbanor i hela kommunen.

Samtidigt fick nämnderna mål kopplade till klimatambitionerna, däribland att minska värmeförbrukningen och

andelen köpt el i kommunala lokaler och ställa om till fossilfria maskiner och minskad plastanvändning.

Våren 2024 beslutades om ett nytt klimatomål: Västerås ska nå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040, med en årlig minskningstakt på 10 procentenheter. Målet är vetenskapligt förankrat och följer Parisavtalets 1,5-gradersmål.

I årsplanen för 2025 avsattes 7 miljoner kronor till fortsatt klimatarbete, vilket blev starten för Västerås klimatsamverkan, ett brett partnerskap med näringslivet. Priset för månadskort för barn och unga sänktes också.

Under 2025 beslutade kommunfullmäktige om en reviderad investeringsbudget med över 500 miljoner kronor till ytterligare klimatsatsningar, bland annat på kollektivtrafik, infrastruktur och energieffektivisering.

För att förbättra kollektivtrafiken även på landsbygden testas under läsåret 2025-2026 ett pilotprojekt där en skolskjutslinje är öppen för allmänheten. Från och med 2026 skärps klimatkraven ytterligare, då ska varje nämnd minska sina fossila koldioxidutsläpp med 20 procent årligen jämfört med 2025.

Klimatarbetet har på kort tid förflyttats från ord till handling. Västeråsmajoriteten har kombinerat klimatinvesteringar med reformer för hållbart resande, solenergi och grön stadsutveckling, ett arbete som redan gör skillnad men som också fortsätter framåt.

Näringslivet

Västerås är en plats där företag vill satsa och människor vill leva. Under mandatperioden har Västeråsmajoriteten arbetat målmedvetet för att stärka näringslivet, locka fler etableringar och skapa en kommun som andas framtidstro. Resultaten är tydliga: stora företagsexpansioner, ett växande intresse för vår stad och evenemang som sätter Västerås på kartan nationellt.

På Finnslätten, som blivit ett av Sveriges mest dynamiska industri- och innovationsområden, fortsätter utvecklingen i snabb takt. Här har globala företag som ABB, Westinghouse och Hitachi Energy valt att satsa stort på framtidens teknik, från elektrifiering och energiomställning till avancerad automation. Expansionerna innebär både fler arbetstillfällen och en stärkt roll för Västerås i den gröna omställningen. Men utvecklingen stannar inte där. Även på andra håll i kommunen investerar både små och medelstora företag i nya anläggningar, moderniserade lokaler och framtidsbranscher. Det visar på en bredd och styrka som gör Västerås näringsliv unikt i landet.

Samtidigt har Västeråsmajoriteten arbetat för att skapa en attraktiv stadsmiljö som lockar såväl företag som invånare och besökare. Ett konkret exempel är satsningen på evenemangsstöd, som bidrog till att Melodifestivalen

valde att förlägga en av sina deltävlingar i Västerås 2025. Evenemanget fyllde staden med liv och rörelse, lockade tusentals besökare och satte strålkastarljuset på Västerås som en modern evenemangsstad. Men det handlar också om många andra arrangemang – idrott, kultur och festivaler – som tillsammans stärker stadens varumärke och ger positiva effekter för näringslivet, särskilt inom handel, hotell och restaurang.

Den röda tråden är enkel: Västeråsmajoriteten vill göra Västerås till en plats där det är lätt och attraktivt att driva företag, där nya idéer kan växa fram och där människor trivs. Genom investeringar i infrastruktur, klimatsmarta lösningar och utbildning har vi lagt grunden för långsiktig utveckling. Västerås är idag en av Sveriges starkaste tillväxtmotorer och en kommun där näringsliv och samhälle går hand i hand.

Mandatperioden visar att tydliga prioriteringar ger resultat. Vi ser fler företagsetableringar, större investeringar och en växande stolthet över vår stad.

Västerås är inte bara en plats på kartan, det är en stad i rörelse, där framtiden formas här och nu.

Finansiering

Finansiering av den kommunala verksamheten

Finansiering av den kommunala verksamheten utgörs av skatteintäkter, utjämning och generella bidrag via utjämningssystemet, riktade statsbidrag, taxor och avgifter samt finansnetto inklusive utdelning från Västerås Stadshus AB.

Skattesats

Årsplanen för 2026 med utblick för 2027-2028 bygger på en oförändrad kommunal skattesats på 20,36 procent för Västerås.

Skatteprognos

Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos från augusti 2025 framgår att tillväxten i skatteunderlaget har nedreviderats jämfört med tidigare prognoser, särskilt den från april samma år.

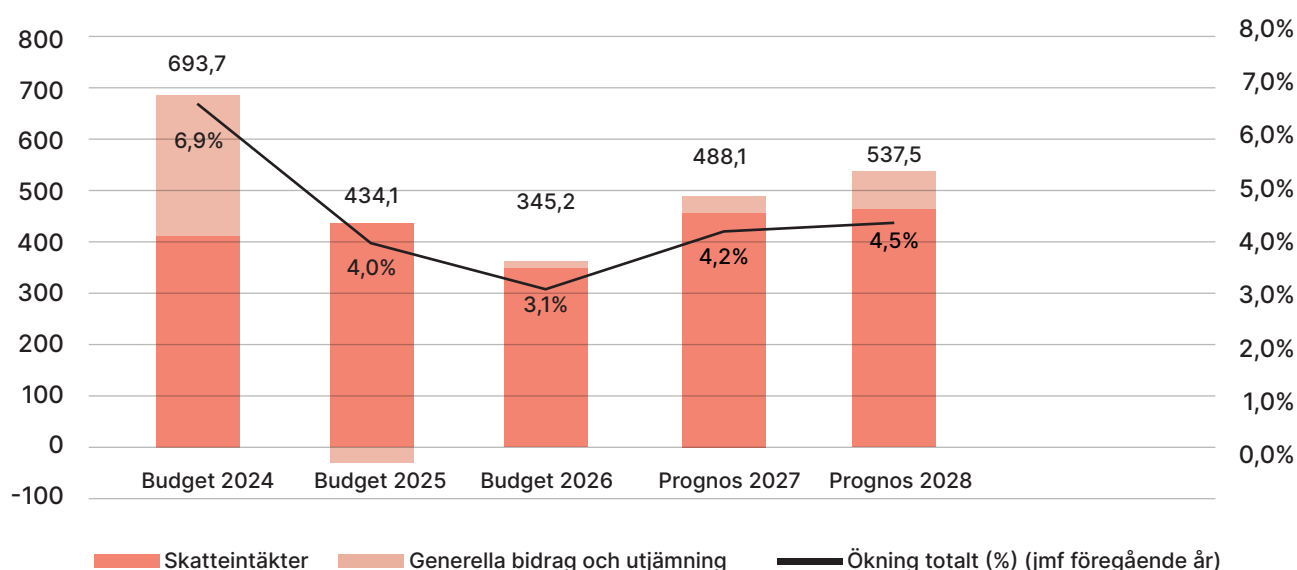
Den svenska ekonomin befinner sig fortsatt i en svag konjunktur, vilket påverkar både sysselsättning och antalet arbetade timmar negativt under 2025.

En återhämtning väntas under 2026, då BNP-tillväxten bedöms ta fart igen. Prognosen påverkas även av internationella faktorer såsom handelskonflikter och geopolitisk oro, vilket bidrar till osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen.

Skatteunderlaget förväntas öka under kommande år, men tillväxten för 2024 och 2025 är lägre än tidigare bedömningar med anledning av fördröjd konjunkturåterhämtning. Efter två år med reala minskningar i skatteunderlaget, till följd av hög inflation och svag konjunktur, bedöms en tydlig återhämtning ske under 2025 i takt med att inflationen avtar. För perioden 2025–2028 beräknas skatteunderlaget öka med i genomsnitt 2 procent per år i reala termer. Detta innebär en relativt stark återhämtning jämfört med utvecklingen under 2023–2024.

Trots detta är den förväntade tillväxten under perioden 2026–2028 svagare än en utveckling i linje med den historiska trenden.

Förändring av skatteintäkter, utjämning och generella bidrag jmf med föregående år, mnkr och %

Finansnetto

Västerås stads finansnetto består av utdelning från kommunala bolag, finansnetto från internbanken, ränta på pensionsavsättning och värdeförändring på placerade medel.

Budgeterat finansnetto för internbanken inklusive utdelning från kommunala bolag bedöms vara 182,4 miljoner kronor 2026. Efter det är bedömningen att resultatet sjunker i takt med den ökade egna belåningen som investeringsplanen och resultatnivåer för Västerås stad för med sig.

Utöver detta finns räntekostnader via pensionsavsättningar samt räntekostnader för finansiell leasing motsvarande 75,9 miljoner kronor.

Utdelning från kommunala bolag och fonder

Västerås stads utdelning från Västerås stadshus AB beräknas uppgå till maximalt 100 miljoner kronor under 2026.

Beloppet baseras på Västerås stadshus ABs resultat för 2025 och gällande ägardirektiv. Utdelningen beslutas formellt vid en bolagsstämma och delas ut därefter.

Med hänsyn till kommunens samlade ekonomiska ställning finns möjlighet att, om så bedöms lämpligt, kvarhålla hela eller delar av utdelningen som utdelningsbart kapital inom bolaget.

Västerås stad förväntas även få en utdelning från Mälarhamnar AB motsvarande 0,4 miljoner kronor.

Västerås stad beräknas, vid sidan av ovan, att få en utdelning motsvarande 3,1 miljoner kronor från Kulturfonden och Asköviksfonden baserat på historisk utdelning i fonderna. Kostnadsramen finns budgeterad inom den centrala budgeten, men är ämnad för kulturnämnden samt tekniska nämnden.

Resultaträkning 2026

Resultaträkning, mnkr	Budget 2026
Verksamhetens intäkter	2 406,8
Verksamhetens kostnader	-13 286,1
Avskrivningar	-715,5
Verksamhetens nettokostnad	-11 594,8
Skatteintäkter	9 481,2
Generella statsbidrag och utjämning (not 1, sid 56)	2 065,1
Verksamhetens resultat	-48,5
Finansiella intäkter (not 2, sid 56)	470,3
Finansiella kostnader (not 3, sid 57)	-363,8
Summa finansnetto	106,5
Resultat efter finansiella poster	58,0
Resultat i förhållande till skatteintäkter (%)	0,5 %

Nämndsammanställning driftsramar

Nämnder, skattefinansierad verksamhet	Budget 2025	Budget 2026	Förändring, mnkr	Förändring, %
Förskolenämnden	1244,6	1 279,2	34,6	2,8%
Grundskolenämnden	2678,4	2 813,4	135,0	5,0%
Utbildningsnämnden	971,2	1 028,2	57,0	5,9%
Skultuna kommundelsnämnd	155,9	164,7	8,8	5,6%
Äldrenämnden	1981,3	2 082,0	100,7	5,1%
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	1075,6	1 130,7	55,1	5,1%
Individ- och familjenämnden	773,4	760,7	-12,7	-1,6%
Arbetsmarknadsnämnden	395,3	418,4	23,1	5,8%
Överförmyndarnämnden	17,0	18,0	1,0	5,9%
Kulturnämnden	194,1	205,1	11,0	5,7%
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	408,1	418,4	10,3	2,5%
Tekniska nämnden	711,6	709,2	-2,4	-0,3%
Byggnadsnämnden	22,2	24,4	2,2	9,9%
Miljö- och konsumentnämnden	27,0	29,9	2,9	10,7%
Kommunstyrelsen	281,1	290,4	9,3	3,3%
Kommunrevisionen	5,0	5,2	0,2	4,0%
Valnämnden	3,4	8,4	5,0	147,1%
Fastighetsnämnden	1,0	0,0	-1,0	-
Delsumma nämnder	10 946,2	11 386,3	440,1	4,0 %
Stadsgemensamma kostnader	273,1	208,5	-64,6	-23,7 %
Verksamhetens nettokostnad	11 219,3	11 594,8	375,5	3,3 %

Nämndernas ansvarsområde, mål och ekonomiska tilldelning

Pris- och löneutveckling

Nämndernas ekonomiska ramar har räknats upp utifrån en bedömning av pris- och löneutveckling inför de kommande åren, där Sveriges kommuner och regioners (SKR) index för prisutveckling i kommunal verksamhet (PKV) har utgjort ett vägledande underlag för beräkning av kostnadsförändringar avseende arbetskraftskostnader, lokalkostnader och övriga kostnader. Inför 2026 har de ekonomiska ramarna justerats utifrån en differentierad bedömning utifrån dessa tre huvudkategorier, snarare än genom en generell indexuppräkningsmetod. Denna metod innebär att varje nämnd tilldelats resurser baserat på sin specifika kostnadsstruktur, vilket ger en mer träffsäker och rättvis fördelning.

Driftkostnader

Tillkommande driftkostnader avser tillkommande hyreskostnader som uppstår via en investering eller inhyrd lokal. Övriga tillkommande kostnader uppstår som en konsekvens av en investering, exempelvis kapitalkostnader, kostnader för ökade skötselutgifter eller personal. I samband med att de pedagogiska nämnderna får ökade driftkostnader vid en investering tillkommer även ersättning till fristående utförare.

Denna beräknas utifrån nyckeltal på kostnadsökningen. Driftkompensationen baserar sig på tillkommande driftkostnader med hänsyn till eventuella externa intäkter och redan erhållen ram för objektet.

Demografi och volym

För flera nämnder är den ekonomiska tilldelningen justerad för demografi och volym enligt bedömning i stadens befolkningsprognos. Det innebär att resurserna fördelas så att nämnderna kan hantera ökad eller minskad efterfrågan utifrån befolkningsutveckling och behov, till exempel inom skola, äldreomsorg och socialtjänst. Justeringen bidrar till att säkerställa en långsiktigt hållbar planering och resursfördelning för kommunens verksamheter.

Ramjustering

Stadsgemensamma budgetmedel avseende avsatt löneutrymme 2025 enligt beslut i arbetsgivardelegationen samt kompensation för ökad intern hyra i årsplan 2025 är i årsplan 2026 fördelade i berörda nämnders ramar. Ramjusteringar mellan nämnder och ny modell avseende större idrottshallar, skyddsrum i skollokaler och lokalbank är inkluderad i ramjusteringen.

Nedbrutet i olika beståndsdelar baseras uppräkningsmetoden på följande antaganden:

- Arbetskraftskostnaderna (lönekostnader samt personalomkostnader). Lönekostnaderna räknas upp med 3,0 procent från april enligt överenskommelse i arbetsgivardelegationen.
- Lokalkostnaderna indexeras med 1,1 procent, baserat på antagande om konsumentprisindex (KPI) i oktober vars utfall är referenspunkt för uppräkningsmetoden.
- Övriga kostnader har indexerats med 2,6 procent.
- Obligatoriska tjänster som debiteras via kommunstyrelsen räknas upp med 2,6 procent då ovan uppräkningsmetoden ökar kostnaderna på den intäktsfinansierade delen av verksamheten.

Förskolenämnden

Ansvarsområde

Förskolenämnden ansvarar för förskola och pedagogisk omsorg med undantag för öppen förskola. Det innebär att nämnden är skolhuvudman för den kommunalt drivna verksamheten och att nämnden tilldelar alla förskolor och all pedagogisk omsorg bidrag på lika villkor, samt är tillsynsmyndighet för den fristående verksamheten.

Nämndens mål

Under perioden 2024–2027 förbättras resultaten i förskolan, grundskolan och gymnasiet så att fler tar en gymnasieexamen och kommer i arbete eller går vidare till högre studier

Alla barn och elever ska få stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. För att alla ska lyckas på sin kunskapsresa hela vägen fram till arbete eller vidare studier, behöver lusten att lära väckas redan i förskolan. Nämnden vill skapa bättre förutsättningar för alla barn att studera vidare i grundskola och gymnasiet, bland annat genom att stärka arbetet med språkutvecklande arbetssätt.

Under perioden 2024–2027 ökar närvaron i förskolan, grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen

Barn som har gått i förskolan har bättre språkliga och kognitiva förutsättningar och når högre kunskapsresultat i grundskolan än barn som inte har gått i förskolan. Störst betydelse har förskolan för barn med svag socioekonomisk bakgrund. Att öka andelen barn som är inskrivna i förskolan och deltar i utbildningen har positiva effekter på barns utveckling och lärande på såväl kort som lång sikt.

Under perioden 2024–2027 ökar likvärdigheten genom att den pedagogiska segregationen minskar

Nämnden arbetar kompensatoriskt för att uppväga skillnader i barns olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Kvaliteten i verksamheten ska stärkas genom att attrahera, rekrytera och behålla såväl behöriga som skickliga förskollärare, samt skapa goda förutsättningar för förskollärare och annan förskolepersonal. Den högsta andelen behöriga förskollärare behöver finnas på förskolor i socioekonomiskt utsatta områden. Kompletterande kompetenser, som till exempel socialpedagog, är en viktig framgångsfaktor för att öka likvärdigheten i förskolan.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Förskolenämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1 245,6
Ramjusteringar	-1,0
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,2
Demografi och volym - barn i förskola	-2,8
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	-0,9
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	-0,5
Pris- och lönekomensation	32,5
Ytterligare löneyft för förskollärare	4,9
Lönetillägg för ökad likvärdighet	1,6
Årets budget	1 279,2
Ökning budgetram, mnkr	34,6
Ökning budgetram (%)	2,8%

Demografi och volym - barn i förskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det får konsekvenser för de pedagogiska verksamheterna, främst inom förskolorna. De minskande barnkullarna påverkar även investeringsbehoven.

SATSNINGAR

Ytterligare löneyft för förskollärare

Västeråsmajoriteten bygger vidare på förra årets satsning för att höja förskollärarnas löner som länge legat under nivån i närliggande kommuner. Högre löner ger bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetenta förskollärare, så att alla barn kan lyckas i livet.

Lönetillägg för ökad likvärdighet

Lönetillägg för förskollärare i utvalda förskolor för att motverka den pedagogiska segregationen och stärka likvärdigheten. Denna riktade satsning syftar till att attrahera skickliga förskollärare till de förskolor där behoven är som störst.

Stärkt stöd för barn med NPF

Ett nytt team specialiserat på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar stöttar skolor runt om i Västerås. Teamet åker ut till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor för att ge både barn och personal konkret stöd i vardagen. Syftet är att öka kunskapen, förbättra arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för alla barn att klara förskolan. Resurser för teamet läggs i grundskolenämndens budget.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Språkutvecklande förskola

Projektet för språkutveckling i förskolan, som drivs tillsammans med forskningsinstitutet Ifous, har gett goda resultat på de förskolor som deltagit. Nästa år ska arbetssättet spridas till fler förskolor. Syftet är att alla barn, oavsett bakgrund, ska få en likvärdig språklig start i livet och bättre förutsättningar för lärande och utveckling.

Öka andelen inskrivna barn i förskolan

Förskolan är avgörande för att ge alla barn en bra start i livet, utjämna skillnader och för att skapa bättre förutsättningar att lyckas på sin utbildningsresa. Därför ska nämnden satsa på att öka andelen inskrivna barn, särskilt i områden där deltagandet idag är lägre.

Grundskolenämnden

Ansvarsområde

Grundskolenämnden ansvarar för förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem. Som skolhuvudman ska nämnden dimensionera, utveckla och driva den kommunala skolan. Nämnden har också hemkommunsuppdraget att se till att alla barn får en utbildning. I rollen ingår också att fördela skolpeng och utöva kommunens insyns rätt i fristående grundskolor.

Nämndens mål

Under perioden 2024–2027 förbättras resultaten i förskolan, grundskolan och gymnasiet så att fler tar en gymnasieexamen och kommer i arbete eller går vidare till högre studier

Alla barn och elever ska få stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. För att alla ska lyckas på sin kunskapsresa hela vägen fram till arbete eller vidare studier, behöver lusten att lära väckas redan i grundskolan. Nämnden vill skapa bättre förutsättningar för alla elever att studera vidare på gymnasiet genom att ge förutsättningar anpassade efter elevernas behov.

Under perioden 2024–2027 ökar närvaron i förskolan, grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen

En förutsättning för lärande är att elever deltar i undervisningen. Alla elever behöver bli sedda och respekterade för den de är. Det sker genom ett främjande och förebyggande elevhälsoarbete av god kvalitet. För att alla elever ska få de förutsättningar de behöver för att lyckas och känna framtidstro är det viktigt att elever känner att skolan är en meningsfull plats för lärande. Alla elever har rätt till en trygg skolmiljö där alla är delaktiga och motiverade till att lära sig och utvecklas. Arbetet för att ge likvärdiga förutsättningar till alla elever att delta i utbildningen ska stärkas.

Under perioden 2024–2027 ökar likvärdigheten genom att den pedagogiska segregationen minskar

Skollagen (1 kap 4 §) ställer krav på kompensatoriskt arbete för att uppväga skillnader i elevers olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Andelen legitimerade lärare behöver vara högst i grundskolor i socioekonomiskt utsatta områden. Lärarbehörigheten behöver stärkas genom att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla såväl behöriga som skickliga lärare samt skapa goda förutsättningar för lärare och annan personal. För att lyckas med detta är det också av vikt att det finns tillgång till kompletterande kompetenser i grundskolan.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Grundskolenämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	2 681,5
Ramjusteringar	-3,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,9
Demografi och volym - elevantal i grundskola	13,4
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	25,0
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	9,4
Pris- och lönekompensation	70,8
Ytterligare löneyft för lärare	11,6
Lönetillägg för ökad likvärdighet	3,7
Stärkt stöd för elever med NPF	2,0
Årets budget	2 813,4
Ökning budgetram, mnkr	135,0
Ökning budgetram (%)	5,0 %

Demografi och volym - elevantal i grundskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det får konsekvenser för de pedagogiska verksamheterna, främst inom förskolan men på sikt även i grundskolorna. De minskande barnkullarna påverkar även investeringsbehoven. Nästa år väntas antalet elever med behov av anpassad grundskola bli fler.

SATSNINGAR

Ytterligare löneyft för lärare

Västeråsmajoriteten bygger vidare på förra årets satsning för att höja lärarnas löner som länge legat under nivån i närliggande kommuner. Högre löner ger bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetenta lärare, så att alla barn kan lyckas i livet.

Lönetillägg för ökad likvärdighet

Lönetillägg för lärare i utvalda grundskolor för att motverka den pedagogiska segregationen och stärka likvärdigheten. Denna riktade satsning syftar till att attrahera skickliga lärare till de skolor där behoven är som störst.

Stärkt stöd för elever med NPF

Ett nytt team specialiserat på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar stöttar skolor runt om i Västerås. Teamet åker ut till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor för att ge både elever och personal konkret stöd i vardagen. Syftet är att öka kunskapen, förbättra arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för alla elever att klara skolarbetet.

SÄRSKILD PRIORITERING

Öppna en resursskola

För att skapa en mer sammanhållen och likvärdig skola ska grundskolenämnden starta en kommunal resursskola för elever med omfattande behov av särskilt stöd. Barn- och utbildningsförvaltningen har utrett förutsättningarna och medel finns avsatta i kommunens investeringsplan. Målsättningen är att resursskolan ska kunna öppna till höstterminen 2026.

Utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för att uppfylla kommunens samtliga skyldigheter enligt skollagen och andra skolförfattningar avseende kommunal gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och särskild utbildning för vuxna.

Ansvaret gäller kommunen som skolhuvudman för den kommunalt drivna utbildningsverksamheten samt för hemkommunsuppdraget enligt skollagen. Som skolhuvudman ansvarar nämnden för att dimensionera, utveckla och driva den kommunala utbildningsverksamheten.

Nämndens mål

Under 2024–2027 förbättras resultaten i förskolan, grundskolan och gymnasiet så att fler tar en gymnasieexamen och kommer i arbete eller går vidare till högre studier

Alla barn och elever ska få stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. För att alla ska lyckas på sin kunskapsresa hela vägen fram till arbete eller vidare studier, är det viktigt att väcka en livslång lust att lära. Utbildningsnämnden vill skapa bättre förutsättningar för elevernas fortsatta lärande, på en arbetsplats eller genom att studera vidare. På så vis bidrar nämnden till samhällets kompetensförsörjning.

Under perioden 2024–2027 ökar närvaron i förskolan, grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen

En förutsättning för lärande är att elever deltar i undervisningen. För att alla elever ska få de förutsättningar som de behöver för att lyckas och känna framtidstro är det viktigt att elever känner att skolan är en meningsfull plats för lärande. Arbetet med att ge bättre förutsättningar för alla elever att delta i utbildningen på lika villkor ska stärkas.

Under perioden 2024–2027 ökar antalet elever som slutför en yrkesutbildning

Utbildningsnämndens verksamheter har en avgörande roll för samhällets kompetensförsörjning. I nuläget råder det brist på arbetskraft inom flera av de branscher som kommunens gymnasieprogram anordnar utbildning för. De kommunala yrkesutbildningarna inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen behöver därför öka andelen elever/studerande som slutför en godkänd utbildning.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Utbildningsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	971,3
Ramjusteringar	-0,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,2
Demografi och volym - elevantal i gymnasiet	18,7
Tillkommande lokalersättning - kommunal utförare	4,7
Tillkommande lokalersättning - fristående utförare	3,5
Pris- och lönekomensation	24,7
Korrigerig av ram - Hahrska	1,6
Ytterligare lönelyst för lärare	4,0
Årets budget	1 028,2
Ökning budgetram, mnkr	57,0
Ökning budgetram (%)	5,9 %

Demografi och volym - elevantal i gymnasieskola

Nästa år väntas fler elever inom både gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

Korrigerig av ram - Hahrska

Nämndens ekonomiska ram förstärks för att kompensera tidigare underfinansierig av lokalkostnader för Hahrska gymnasiet.

SATSNINGAR

Ytterligare lönelyst för lärare

Västeråsmajoriteten bygger vidare på förra årets satsning för att höja lärarnas löner som länge legat under nivån i närliggande kommuner. Högre löner ger bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetenta lärare, så att alla barn kan lyckas i livet.

Stärkt stöd för elever med NPF

Ett nytt team specialiserat på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar stöttar skolor runt om i Västerås. Teamet åker ut till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor för att ge både elever och personal konkret stöd i vardagen. Syftet är att öka kunskapen, förbättra arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för alla elever att klara skolarbetet. Resurser för teamet läggs i grundskolenämndens budget.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Utveckla SFI för föräldralediga

Föräldralediga har möjlighet att studera svenska med lärare från SFI (svenska för invandrare) och öva svenska med en arbetsmarknadskonsulent på öppna förskolan Vallby. Under 2026 ska detta arbete utvecklas. Arbetet ska göras i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande.

Öka samverkan med näringslivet kring yrkesförberedande program

Det finns redan etablerade samarbeten mellan gymnasieskolan och näringslivet för att ge elever praktisk erfarenhet och kontakter inför arbetslivet. Genom att vidareutveckla dessa samarbeten kan yrkesförberedande program stärkas, fler praktikplatser erbjudas och övergången till arbetsmarknaden underlättas.

Skultuna kommunaldelsnämnd

Ansvarsområde

Skultuna kommunaldelsnämnd tillhandahåller offentliga tjänster för alla som bor och verkar i kommundelen. Dessa offentliga tjänster är bland annat förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, gymnasium, fritidsgårdar, familjecentrum, öppen förskola, bibliotek, idrotts- och fritidsverksamhet, äldreomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 förbättras resultaten i förskolan, grundskolan och gymnasiet så att fler tar en gymnasieexamen och kommer i arbete eller går vidare till högre studier

För att alla elever ska ha likvärdiga förutsättningar för att nå sina drömmar och mål samt bli en del av arbetsmarknaden behöver det finnas en röd pedagogisk tråd mellan förskolan, grundskolan och gymnasiet. Skultuna kommunaldelsnämnd vill skapa bättre förutsättningar för alla elever att studera vidare på gymnasiet genom att ge förutsättningar anpassade efter elevernas behov.

Under perioden 2024-2027 stärks invånarnas inflytande över och delaktighet i kommundelens utveckling

Att invånare i kommundelen känner att de har inflytande över lokalsamhällets utveckling är avgörande för den lokala attraktionskraften, känsla av trygghet samt tillit till samhällsfunktioner. Ökat invånarinflytande förbättrar även resultaten i samhällsservice till kund och invånare. De mätningar som har gjorts i kommundelen visar att invånare upplever en låg nivå av inflytande. Ett av syftena med en kommunaldelsnämnd är att öka möjligheten för invånare att påverka lokalsamhällets utveckling.

Under perioden 2024-2037 stärks tryggheten

Andelen som upplever att kommundelen är attraktiv och trygg ska årligen öka. Vi vill stärka de främjande och förebyggande aktiviteterna för att Skultuna kommundel ska vara en trygg plats för alla.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Skultuna kommunalnämnd, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	155,5
Ramjusteringar	0,4
Demografi och volym - elevantal förskola samt grundskola	-3,8
Tillkommande driftskostnader - investeringar	7,5
Pris- och lönekompensation	4,1
Ytterligare lönelöft för lärare och förskollärare	0,5
Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet	0,5
Årets budget	164,7
Ökning budgetram, mnkr	8,8
Ökning budgetram (%)	5,6 %

Demografi och volym - elevantal i förskola samt grundskola

Det lägre barnafödandet gör att antalet barn i yngre åldrar väntas minska under de kommande åren. Det kommer på sikt få konsekvenser nämndens förskole- och skolverksamhet. Nästa år väntas ett något lägre barnantal i förskola och skola i Skultuna.

SATSNINGAR

Ytterligare lönelöft för lärare och förskollärare

Västerås majoriteten bygger vidare på förra årets satsning för att höja förskollärarnas och lärarnas löner som länge legat under nivån i närliggande kommuner. Högre löner ger bättre möjligheter att rekrytera och behålla kompetenta lärare, så att alla barn kan lyckas i livet.

Stärkt stöd för elever med NPF

Ett nytt team specialiserat på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar stöttar skolor runt om i Västerås. Teamet åker ut till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor för att ge både barn och personal konkret stöd i vardagen. Syftet är att öka kunskapen, förbättra arbetsmiljön och skapa bättre förutsättningar för alla barn att klara förskolan. Resurser för teamet läggs i grundskolenämndens budget.

Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet

Nämnden ska utveckla arbetet med idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att stärka samverkan med civilsamhället. På så sätt tas föreningars och organisationers unika kunskap och erfarenhet tillvara för att möta samhällsutmaningar. Genom långsiktiga IOP:er skapas stabila förutsättningar för initiativ och nya arbetssätt som stärker tryggheten i kommunen.

SÄRSKILD PRIORITERING

Stärka samverkan med näringslivet

Kommunalnämnden ska etablera en lokal näringslivsarena efter samma modell som redan används för civilsamhället. Lokala företag och nämnden behöver utveckla sina mötesformer för att utbyta lägesbilder och fördjupa förståelsen för lokala behov och möjligheter. Dessutom har Skultuna flera världsledande företag som i hög grad är beroende av lokalsamhället för kompetensförsörjning och rekrytering, något som ett starkt samarbete kan främja ytterligare.

Äldrenämnden

Ansvarsområde

Äldrenämnden ansvarar för insatser till personer som är 65 år och uppåt. Arbetet styrs främst av socialtjänstlagen, samt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden beställer och upphandlar vård- och omsorgstjänster både i egen regi och med privata utförare. Nämnden ansvarar även för handläggning av bostadsanpassningsbidrag till personer över 65 år.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar äldrenämndens attraktivitet som arbetsgivare för vård- och omsorgspersonal

Med stärkt attraktivitet i nämndens utförarverksamheter ökar tryggheten och kontinuiteten för kunderna. Det bidrar också till en mer effektiv förvaltning eftersom behovet av rekrytering, introduktion och uppföljning minskar. Nämnden ser bland annat över karriärvägar för att attrahera fler att jobba inom vård- och omsorg. Dessutom pågår ett arbete för att anställa undersköterskor som idag står utanför arbetsmarknaden.

Under perioden 2024-2027 ökar äldres upplevelse av delaktighet och av att bli förstådda

Med en ökad upplevelse av delaktighet ökar tryggheten och nöjdheten hos kunden utifrån färre misstag och missförstånd mellan medarbetare och kund. Nämnden arbetar bland annat för att ansvaret och arbets sättet med kundernas genomförandeplaner ska förtydligas. Det pågår också ett arbete med värdegrund, språksatsningar och stärkt dialog med anhöriga.

Under perioden ökar äldres användning av och kunskap om digitala alternativ

För att öka äldres användning av och kunskap om digitala alternativ har flera boenden, med hjälp av de digitala handledarna, börjat kartlägga och säkra infrastrukturen. Fler aktiviteter ska riktas mot "digitalt först", det vill säga att erbjuda en digital lösning som standard i de fall där det är möjligt och önskas.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Äldrenämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1 978,5
Ramjusteringar	2,8
Demografi och volym - hemtjänst och hemsjukvård	12,1
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	5,9
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	25,0
Pris- och lönekomensation	54,2
Utveckla mötesplatserna för äldre	2,0
Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet	1,5
Årets budget	2 082,0
Ökning budgetram, mnkr	100,7
Ökning budgetram (%)	5,1 %

Demografi och volym - hemsjukvård och hemtjänst

Den äldre befolkningen förväntas växa i snabbare takt än övriga åldersgrupper, och då främst personer i åldern 80 år eller äldre, vilket innebär ökade behov av resurser.

SATSNINGAR

Utveckla mötesplatserna för äldre

Västerås stad har mötesplatser på flera platser i kommunen som erbjuder aktiviteter och samvaro för kommunens äldre. Vissa mötesplatser har också lunchservering. I september 2025 öppnade en helt ny mötesplats, Seniorpunkten i Punkt-gallerian och under 2026 ska arbetet med mötesplatser utvecklas ytterligare.

Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet

Nämnden ska utveckla arbetet med idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att stärka samverkan med civilsamhället. På så sätt tas föreningars och organisationers unika kunskap och erfarenhet tillvara för att möta samhällsutmaningar. Genom långsiktiga IOP:er skapas stabila förutsättningar för initiativ och nya arbetssätt som stärker tryggheten i kommunen.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Förbättrad demensomsorg

Under 2025 tog äldrenämnden beslut om flera viktiga förändringar för att förbättra vården och omsorgen för personer med demenssjukdom, däribland fler växelvårds- och trygghetsplatser på Gryta demenscentrum, nya demensavdelningar på Hälleborg och Södra Källtorp och ett förstärkt demensteam. Arbetet med demensomsorgen kommer att prioriteras även under 2026. Syftet är kortare väntetider, fler individanpassade insatser och bättre stöd till anhöriga.

Fler sociala aktiviteter inom äldreomsorgen

Under 2026 ska äldreomsorgen få ett tillskott genom Ung omsorg, där en grupp ungdomar anordnar sociala aktiviteter för äldre. Syftet är att både att bevara funktionsförmågor och minska upplevelsen av ensamhet bland äldre och ge unga ett meningsfullt extrajobb som kan locka fler till en karriär inom välfärden.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Ansvarsområde

Nämnden för personer med funktionsnedsättning ansvarar för omsorgen för människor med olika funktionsnedsättningar, med undantag av vad som åligger äldrenämnden och Skultuna kommundelsnämnd. Verksamheten bedrivs enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt socialtjänstlagen för personer under 65 år med funktionsnedsättning. Nämnden har också ansvar för kommunal hälso- och sjukvård i bostad med särskild service, för daglig verksamhet och sysselsättning, samt för handläggning av bostadsanpassningsbidrag till personer som inte fyllt 65 år.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar människors delaktighet, självständighet och möjlighet till utveckling på jämlika villkor, bland annat genom ökad tillgång till kultur, idrott och digital kunskap

Nämnden ska stärka arbetet med aktiviteter som syftar till att öka kundens digitala kompetens för att möjliggöra ökad jämlikhet, delaktighet och självständighet. Fortsatt arbete med alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) förväntas också bidra till målet, samt att sänka tröskeln till digitalt stöd.

Under perioden 2024-2027 ökar människors inflytande över hur insatser utförs så att fler känner sig trygga med sina insatser

Nämndens kunder är jämfört med många andra grupper i samhället extra utsatt för hot, våld, trakasserier och kränkande behandling. Därför fokuserar nämnden särskilt på att stärka kundens trygghet i relation till den personal som kunden möter och tryggheten kopplat med de insatser som kunden har.

Under perioden 2024-2027 ökar andelen personer som går från biståndsbedömd sysselsättning till studier eller anställning på den ordinarie arbetsmarknaden

Målet omfattar de som har sysselsättning enligt socialtjänstlagen och daglig verksamhet inom LSS. Förvaltningen kan arbeta med aktiviteter för att öka stödet från daglig verksamhet så att fler kunder vågar pröva en anställning, samt genom utökat stöd har möjlighet att behålla en anställning/studier även om svårigheter dyker upp under vägen.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Nämnden för personer med funktionsnedsättning, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1 074,0
Ramjusteringar	1,6
Demografi och volym - personlig assistans, daglig verksamhet, köpta placeringar, LSS	17,4
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	1,4
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	6,2
Pris- och lönekomensation	30,0
Utökat föreningsstöd till barn och unga	0,1
Årets budget	1 130,7
Ökning budgetram, mnkr	55,1
Ökning budgetram (%)	5,1 %

Demografi och volym - personlig assistans, daglig verksamhet, köpta placeringar, LSS

Den ekonomiska tilldelningen har justerats utifrån volymer enligt kommunens befolkningsprognos och omfattar även den ökade volymen inom daglig verksamhet samt köpta placeringar.

SATSNING

Utökat föreningsstöd till barn och unga

Under mandatperioden har stort fokus legat på att stärka kultur- och föreningslivet för barn och unga, så att alla ska kunna ha en aktiv och meningsfull fritid oavsett storlek på plånbok och postadress. Under 2026 utökar vi föreningsstödet ytterligare, för att nå ännu fler barn och unga.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Verka för fler boendeanternativ

Nämnden ska arbeta för att ge fler människor möjlighet att bo i eget hem med individuellt anpassat stöd, så att de kan leva ett mer självständigt liv. Detta inkluderar flexibla lösningar som kombinerar trygghet och personlig frihet, anpassade efter varje individs behov och förmågor.

Förlängning av pilotprojekt med sex timmars arbetsdag

Under 2025 har försöksverksamhet med sex timmars arbetsdag genomförts på Stallhagens dagliga verksamhet. Liknande projekt i andra kommuner har visat positiva resultat, bland annat minskad stress och förbättrad hälsa bland personalen. Pilotprojektet förlängs nu ytterligare ett år för att möjliggöra en mer omfattande och noggrann utvärdering.

Individ- och familjenämnden

Ansvarsområde

Individ- och familjenämnden ansvarar för de socialpolitiska frågorna i kommunen. Socialtjänsten är samhällets skyddsnät och verksamheten påverkas i hög grad av hur väl hela samhället förmår ge barn, ungdomar och vuxna förutsättningar till en bra uppväxt och framtid.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar förtroendet för socialtjänsten

Förtroendet för socialtjänsten är avgörande för att invånare i behov av stöd ska våga ta emot hjälp. På senare år har påverkanskampanjer gjort familjer mer tveksamma till att söka stöd, vilket försvårar socialtjänstens arbete. För att motverka detta fokuserar socialtjänsten på att informera både invånare och olika samverkansparter om sitt uppdrag och de insatser som erbjuds. Fler ska känna sig trygga och självmant söka stöd, i linje med nya socialtjänstlagen, som betonar tidiga förebyggande insatser.

Under perioden 2024-2027 ökar andelen personer som upplever en förbättrad situation när de får stöd och hjälp till över 80 procent

Nämnden ska som samhällets skyddsnät erbjuda stöd och hjälp till de individer och familjer som på grund av sociala problem är i behov av det. Det är viktigt att den som får stöd och hjälp själv upplever en förbättrad situation och därför kommer nämnden att fokusera mer på att mäta just upplevelsen av en förbättrad situation. Att nå målet ställer krav på socialtjänsten både gällande tillgång till beprövade metoder, bemötande samt kompetens hos personalen.

Under perioden 2024-2027 minskar personalomsättningen till under 12 procent inom samtliga verksamheter

Nämnden är arbetsgivarnämnd för alla enheter inom individ- och familjeförvaltningen, där ingår även ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheterna som finns under arbetsmarknadsnämnden. Förvaltningen har under en längre tid haft problem med rekrytering samt att bibehålla personal, främst inom myndighetsutövning. Situationen är liknande i hela landet men innebär att det övergripande arbetet med att bibehålla och rekrytera kompetent personal behöver intensifieras.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Individ- och familjenämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	772,5
Ramjusteringar	0,9
Demografi och volym - vårdkostnad barn och ungdom samt vuxen	-35,0
Tillkommande driftskostnader - investeringar	-1,1
Pris- och lönekomensation	20,9
Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet	2,5
Årets budget	760,7
Minskning budgetram, mnkr	-12,7
Minskning budgetram (%)	-1,6 %

Demografi och volym - vårdkostnad barn och ungdom samt vuxen

Ramen är justerad för volymer enligt bedömning i stadens befolkningsprognos och behov av placeringar.

SATSNING

Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet

Nämnden ska utveckla arbetet med idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att stärka samverkan med civilsamhället. På så sätt tas föreningars och organisationers unika kunskap och erfarenhet tillvara för att möta samhällsutmaningar. Genom långsiktiga IOP:er skapas stabila förutsättningar för initiativ och nya arbetssätt som stärker tryggheten i kommunen.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Växla upp antalet skolsociala team

Införandet av skolsociala team har påbörjats under 2025 och vid utgången av året kommer tre skolor att ha ett skolsocialt team på plats. Under 2026 fortsätter vi införandet av skolsociala team på ytterligare skolor, detta i nära samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen.

Stärkt förebyggande arbete

Individ- och familjenämnden kommer tillsammans med nämnden för idrott, fritid och förebyggande att samarbeta för att förbättra socialtjänstens förebyggande arbete enligt den nya socialtjänstlagen. Målet är att barn, ungdomar och deras familjer snabbare och enklare ska få det stöd de behöver.

Utveckla medborgarkontoren i samverkan andra nämnder

Genom samverkan med arbetsmarknadsnämnden och kulturnämnden ska individ- och familjenämnden bidra till att utveckla medborgarkontoren som en lättillgänglig mötesplats för stöd och service. Tillsammans kan nämnderna samla fler funktioner under samma tak och göra det enklare för västeråsarna att få vägledning i vardagen.

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvarsområde

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsverksamhet, integrationsenheten, arbetslöshetsfrågor och företräder kommunen i Länssamordningsförbundet Västmanland. Nämnden svarar även för myndighetsutövning avseende ekonomiskt bistånd, dödsbohandläggning, samt budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen och tillhörande förordning.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 minskar andelen barn som bor i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd

Barn som växer upp i hushåll med långvarigt stöd av ekonomiskt bistånd har sämre förutsättningar än många andra barn. Genom att fokusera arbetet än mer på hushåll med långa bidragstider är förhoppningen att dessa hushåll ska komma ut snabbare i egen försörjning. Detta eftersom det är positivt för barnen att få växa upp med självförsörjande föräldrar.

Under perioden 2024-2027 minskar antalet arbetslösa utan arbetshinder med ekonomiskt bistånd, som ett led i att minska långtidsarbetslösheten i Västerås

Inom ekonomiskt bistånd finns en grupp västeråsare som är arbetssökande. Att genom samverkan med arbetsmarknadsenheterna ha fokus på att individer snabbare kommer ut i sysselsättning och egen försörjning bidrar på sikt till en positiv inverkan på individens tillvaro.

Under perioden 2024-2027 ökar andelen personer som lämnar insatser hos kommunens arbetsmarknadsenheter för arbete, studier, bidragsanställning eller program hos Arbetsförmedlingen

Nästan hälften av de som kommer till arbetsmarknadsenheterna har varit utanför insatser mer än 24 månader och kan ha varit arbetssökande ännu längre. Detta påverkar möjligheten att komma snabbt ut på arbetsmarknaden och att stöd kan behövas under lång tid. Tidigare har fokus varit på att individen ska komma ut i arbete eller studier men genom detta mål utvidgas perspektivet.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Arbetsmarknadsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	394,8
Ramjusteringar	0,5
Demografi och volym - Ekonomiskt bistånd flyktinghushåll som övergår till svenskushåll	2,3
Ekonomiskt bistånd - normhöjning (indexering)	15,8
Pris- och lönekomensation	5,0
Årets budget	418,4
Ökning budgetram, mnkr	23,1
Ökning budgetram (%)	5,8 %

Ekonomiskt bistånd – demografi och volym samt normhöjning

Ramen är justerad utifrån antagande om att riksnormen för ekonomiskt bistånd höjs med 3 procent och att antalet hushåll förväntas öka. Den ekonomiska tilldelningen är även justerad utifrån bedömning av antalet flyktinghushåll som övergår till svenskushåll och därmed påverkar den anslagsfinansierade verksamheten.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Utveckla SFI för föräldralediga

Föräldralediga har möjlighet att studera svenska med lärare från SFI (svenska för invandrare) och öva svenska med en arbetsmarknadskonsulent på öppna förskolan Vallby. Under 2026 ska detta arbete utvecklas. Arbetet ska göras i samverkan med utbildningsnämnden och nämnden för idrott, fritid och förebyggande.

Verka för fler anställningar med lönestöd inom Västerås stad

Genom fler anställningar med lönestöd inom Västerås stad kan personer som står långt från arbetsmarknaden få värdefull arbetslivserfarenhet. Det stärker både individens möjlighet till egen försörjning och kommunens kompetensförsörjning.

Utveckla medborgarkontoren

Genom samverkan med kulturnämnden och individ- och familjenämnden ska arbetsmarknadsnämnden bidra till att utveckla medborgarkontoren som en lättillgänglig mötesplats för stöd och service. Tillsammans kan nämnderna samla fler funktioner under samma tak och göra det enklare för västeråsarna att få vägledning i vardagen.

Kulturnämnden

Ansvarsområde

Kulturnämnden ansvarar bland annat för bibliotek, museer, kulturskola, kulturarv och allmänkultur. Även föreningsbidrag till kultur- och fritidsföreningar, samt stödet till studieförbund ligger under nämndens ansvarsområde.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar andelen barn och unga som regelbundet deltar i organiserade fritidsaktiviteter, med fokus på de västra stadsdelarna

Att tidigt fånga upp barn och ungdomar i kulturverksamheter har stor påverkan på tryggheten i kommunen. Genom kultur skapas gemenskap, nya sociala sammanhang, personlig utveckling och en större förståelse och acceptans för olikheter. Kommunen, det fria kulturlivet och civilsamhället behöver närma sig varandra ytterligare för att främja barn och ungas möjligheter att göra sina röster hörda genom olika kulturella uttryck.

Under perioden 2024-2027 ökar andelen västeråsare som tar del av kultur och evenemang, samtidigt som det totala antalet besökare ökar

Att stärka och utveckla kommunens samlade kulturliv är viktigt för Västerås identitet, attraktivitet och sociala hållbarhet. Ett levande och rikt kulturliv står för kreativitet och nytänkande, öppenhet och inkludering. I framtiden ska Västerås kulturliv i högre utsträckning vara bidragande till val av bostadsort, studieort, företagsetablering men också för kortare besök eller semester.

Under perioden 2024-2027 utökas antalet medborgarkontor i kommunens bibliotek så att det offentliga kommer närmare invånarna och civilsamhället

Känslan av utanförskap och ojämlikhet är några av de starkaste bakgrundsfaktorerna när sprickor skapas i samhället. Det finns också ett samband mellan ökande sociala klyftor i samhället och ökande misstro mot myndigheter och institutioner. Genom att skapa fler medborgarkontor där invånare, civilsamhälle, myndigheter och kommunala verksamheter möts ökar möjligheterna till delaktighet, samhörighet och demokratisk utveckling.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Kulturnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	193,6
Ramjusteringar	0,5
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	0,7
Pris- och lönekomensation	4,9
Öppna fler medborgarkontor	3,0
Utökat föreningsstöd till barn och unga	0,4
Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet	2,0
Årets budget	205,1
Ökning budgetram, mnkr	11,0
Ökning budgetram (%)	5,7 %

Korrigerig ram

Rättelse av redovisningsrutiner gällande personalomkostnader.

SATSNINGAR

Öppna fler medborgarkontor

Satsningen från förra året för att stärka delaktighet och demokrati fortsätter. På ett medborgarkontor i ett bostadsområde erbjuds stöd, service, samhällsinformation, rådgivning, aktiviteter med mera. Idag finns kontor på Vallby, Bäckby, Hammarby och Råby.

Utökat föreningsstöd till barn och unga

Under mandatperioden har stort fokus legat på att stärka kultur- och föreningslivet för barn och unga, så att alla ska kunna ha en aktiv och meningsfull fritid oavsett storlek på plånbok och postadress. Under 2026 utökar vi föreningsstödet ytterligare, för att nå ännu fler barn och ung

Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet

Nämnden ska utveckla arbetet med idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att stärka samverkan med civilsamhället. På så sätt tas föreningars och organisationers unika kunskap och erfarenhet tillvara för att möta samhällsutmaningar. Genom långsiktiga IOP:er skapas stabila förutsättningar för initiativ och nya arbetssätt som stärker tryggheten i kommunen.

SÄRSKILD PRIORITERING

Utveckla medborgarkontoren

Genom samverkan med arbetsmarknadsnämnden och individ- och familjenämnden ska kulturnämnden bidra till att utveckla medborgarkontoren som en lättillgänglig mötesplats för stöd och service. Tillsammans kan nämnderna samla fler funktioner under samma tak och göra det enklare för västeråsarna att få vägledning i vardagen.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Ansvarsområde

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande ansvarar för bland annat idrotts- och fritidsverksamhet, fritidsgårdar, fritidsbåtshamnar, friluftsområden, stödjande och förebyggande verksamhet och föreningsstöd till idrottsföreningar. Inom den förebyggande verksamheten finns bland annat familjecentrum med öppen förskola och öppen fritidsverksamhet.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar andelen barn och unga som regelbundet deltar i organiserade fritidsaktiviteter, med fokus på de västra stadsdelarna

Att tidigt fånga upp barn och ungdomar inom idrotts- och fritidsverksamheten har stor påverkan på tryggheten i kommunen. Genom idrotts- och fritidslivet skapas gemenskap, nya sociala sammanhang, personlig utveckling och en större förståelse och acceptans för olikheter. Kommunen, näringslivet och civilsamhället behöver närma sig varandra ytterligare för att ge barn och unga jämlika förutsättningar till en meningsfull fritid.

Under perioden 2024-2027 minskar fossila utsläpp genom utfasning av fossil plast, lägre energiförbrukning och succesiv omställning till fossilfria fordon och maskiner

Nämnden behöver fortsätta att arbeta aktivt för att minska fossila utsläppen. Arbetet med att minska påverkan på Mälarens vatten och levande växter och djur genom nära samverkan med båtägarna ska fortsätta. Genom energieffektiv teknik och förändrade beteenden i alla anläggningar och lokaler ska energiförbrukningen minskas. Nämndens verksamheter ska även bidra till en cirkulär ekonomi genom återvinning och minskning av plastanvändning.

Under perioden 2024-2027 ökar och utvecklar samverkan med civilsamhället, näringslivet och offentliga verksamheter

En av Västerås största samhällsutmaningar är unga och vuxna som varken arbetar eller studerar, som misslyckats i skolan, som upplever att de saknar framtidsmöjligheter och som har bristande tillit till myndigheter. Nämnden behöver kraftsamla och skapa nya partnerskap tillsammans med civilsamhället, näringslivet och akademien för att motverka detta, i synnerhet i socioekonomiskt svaga områden.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	399,9
Ramjusteringar	8,2
Tidigare satsningar - friluftsområden	-1,0
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	0,2
Tillkommande övriga driftskostnader - investeringar	1,2
Pris- och lönekomensation	7,2
Ej utnyttjad ram för nytt avtal för Lögarängsbadet	-1,3
Utökat föreningsstöd till barn och unga	1,5
Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet	2,5
Årets budget	418,4
Ökning budgetram, mnkr	10,3
Ökning budgetram (%)	2,5 %

Ej utnyttjad ram för nytt avtal för Lögarängsbadet

Under 2025 förstärktes ramen på grund av nytt avtal för Lögarängsbadet. Eftersom den prognostiserade kostnaden 2025 blev lägre minskar den ekonomiska tilldelningen inför 2026.

SATSNINGAR

Utökat föreningsstöd till barn och unga

Under mandatperioden har stort fokus legat på att stärka kultur- och idrottslivet för barn och unga, så att alla ska kunna ha en aktiv och meningsfull fritid oavsett storlek på plånbok och postadress. Satsningen har gett tydliga resultat. Varje år deltar allt fler barn och unga i föreningsaktiviteter. För att fortsätta den positiva utvecklingen utökas föreningsstödet ytterligare nästa år.

Fördjupad samverkan med civilsamhället för ökad trygghet

Nämnden ska utveckla arbetet med idéburna offentliga partnerskap (IOP) för att stärka samverkan med civilsamhället. På så sätt tas föreningars och organisationers unika kunskap och erfarenhet tillvara för att möta samhällsutmaningar. Genom långsiktiga IOP:er skapas stabila förutsättningar för initiativ och nya arbetssätt som stärker tryggheten i kommunen.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Minska trångboddheten genom fler stora hallar

Trycket är stort på stora hallar i kommunen. För att råda bot på trångboddheten och ge föreningar mer tillgång till sina lokala hallar, kommer en inhyrning av en lokal som möjliggör två nya fullstora hallar på öster att prioriteras under 2026.

Utveckla SFI för föräldralediga

Föräldralediga har möjlighet att studera svenska med lärare från SFI (svenska för invandrare) och öva svenska med en arbetsmarknadskonsulent på öppna förskolan Vallby. Under 2026 ska detta arbete utvecklas. Arbetet ska göras i samverkan med arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Stärkt förebyggande arbete

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande kommer tillsammans med individ- och familjenämnden att samarbeta för att förbättra socialtjänstens förebyggande arbete enligt den nya socialtjänstlagen. Målet är att barn, ungdomar och deras familjer snabbare och enklare ska få det stöd de behöver.

Byggnadsnämnden

Ansvarsområde

Byggnadsnämnden ansvarar för fysisk planering samt myndighetsutövning i samband med detaljplanering, bygglov samt för tillsyn av byggnadsverksamheten i kommunen. Nämnden ansvarar även för bland annat kommunens lantmäteriverksamhet, geografisk information och beslutar om nya namn på kvarter, gator och torg.

Nämndens mål

Under perioden 2024–2027 förbättras samhällsbyggnadsprocessen så att den blir mer effektiv och ändamålsenlig

Samhällsbyggnadsprocessen, utifrån nämndens ansvarsområden, ska vara effektiv, ändamålsenlig och präglas av tillsammansskap inom stadens organisation, med fokus på kundnöjdhet hos näringslivet och största möjliga värde och nytta för invånarna. Det bidrar till ett gott företagsklimat och till bästa förutsättningar för att bygga kostnadseffektivt och hållbart.

Under perioden 2024–2027 förbättras samhällsplaneringen för att få ett mer hållbart, sammanhållet, nära och blandat Västerås

Nämndens samhällsplanering ska vara hållbar och attraktiv utifrån närhet och blandstad. En nära, sammanhållen och blandad stad bidrar till social hållbarhet genom trygghet, hälsa, jämlika förutsättningar och ekologisk hållbarhet med minskade fossilutsläpp genom mindre biltrafikresor, samt ekonomisk hållbarhet genom attraktivitet och etableringar.

Under perioden 2024–2027 stärks invånarnas inflytande över stadsbyggnadsfrågor genom fördjupad dialog

Nämnden ska ha en utvecklad dialog med kommuninvånarna som bidrar till ökad tillit och bättre planeringsunderlag. Jämlika möjligheter för invånarnas delaktighet i plan- och byggprocessen ska säkerställas. Dialogen ska vara tillgänglig, genom att målgrupperna ska förstå vad de kan påverka och det ska vara lätt att delta för de olika målgrupperna.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Byggnadsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	33,7
Ramjusteringar	-11,5
Pris- och lönekomensation	0,6
Förändrat lagkrav - EU:s öppna data-direktiv	0,5
Förändrat lagkrav - Nya plan- och bygglagen (PBL)	1,1
Årets budget	24,4
Ökning budgetram, mnkr	2,2
Ökning budgetram (%)	9,9 %

Förändrat lagkrav – EU:s öppna data-direktiv

Nämndens ekonomiska tilldelning utökas för att kompensera för intäktsbortfall med anledning av EU:s öppna data-direktiv som anger att myndigheter sedan februari 2025 är skyldiga att se till att detta finns tillgängligt för nedladdning avgiftsfritt.

Förändrat lagkrav – ny plan- och bygglag (PBL)

Beslut om ny plan- och bygglag förväntas tas i oktober 2025 och träda i kraft redan 1 december samma år. De ekonomiska konsekvenserna av detta har bedömts och nämnden kompenseras delvis genom ramhöjning.

SÄRSKILD PRIORITERING

Fler goda möten med kommuninvånarna

Byggnadsnämnden kommer under 2026 att arbeta med att öka kvaliteten på möten mellan Västerås stad och invånare och verksamma i kommunen, vilket omfattar såväl fysiska som digitala möten, telefonsamtal och skriftliga konversationer. God tillgänglighet, bra bemötande och ett lösningsorienterat förhållningssätt ska råda, med målet att båda parter lämnar mötet med en bra känsla.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden ansvarar bland annat för gator och parker (ej Skultuna kommunal), trafik- och parkeringsfrågor, gatu- och torghandel, kollektivtrafik inklusive båttrafik till öarna i Mälaren, färdtjänst samt förvaltning av kommunens campingplats vid Johannisberg.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar andelen västeråsare som känner sig trygga i sitt bostadsområde på kvällstid

Nämnden ska öka sitt trygghetsskapande arbete, till exempel genom ökad belysning, så att fler känner sig trygga i sitt bostadsområde på kvällstid. Uppföljning ska göras genom stadens trygghetsundersökning, som planeras genomföras årligen av stadsledningskontoret, med 2023 års utgångsvärde.

Under perioden 2024-2027 ökar resandet med cykel och kollektivtrafik

Framkomligheten för cykel- och kollektivtrafik ska öka i hela kommunen i syfte att minska koldioxidutsläppen och därmed nå både Västerås stads klimatmål och det kommungeografiska klimatmålet. Uppföljning ska göras genom att granska de siffrorna gällande kollektivtrafiken som levereras månadsvis från Region Västmanland och siffrorna från kommunens sex cykelräknare längs huvudstråken.

Under perioden 2024-2027 ökar andelen investeringsprojekt som bidrar till ekosystemtjänster och biologisk mångfald

Nämnden ska främja stadsgrönka och andra ekosystemtjänster samtidigt som den biologiska mångfalden ökar. Det finns idag inget mätetal som mäter biologisk mångfald som ett kvantitativt mått. Uppföljningen kommer därför att utgå från de investeringsprojekt som tekniska nämnden har i investeringsplanen, där förvaltningen bedömer om och hur projekt bidragit till målet.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Tekniska nämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	711,2
Ramjusteringar	0,4
Tidigare satsning - satsning på underhåll	-10,0
Tidigare satsning - kollektivtrafiksatsning för ökat resande	-5,0
Tidigare satsning - pilotprojekt: växla skolskjuts mot mer kollektivtrafik	-4,0
Tillkommande kapitalkostnader	1,5
Pris- och lönekomensation	5,6
Befintligt kollektivtrafikutbud (allmän/särskild)	8,5
Övrig kollektivtrafik	3,8
Korrigerig ram - skattebefrielse biogas	-12,3
Utökade skötselytor	4,5
Ny tvärlinje i kollektivtrafiken	5,0
Årets budget	709,2
Minskning budgetram, mnkr	-2,4
Minskning budgetram (%)	-0,3 %

Befintligt kollektivtrafikutbud (allmän/särskild)

Ramavtalet med Region Västmanland ökar kostnaderna för befintlig kollektivtrafik (allmän och särskild) med 8,5 miljoner kronor inför kommande år.

Övrig kollektivtrafik

Ramen justeras för helårseffekt av tidigare beslutad satsning på sänkta taxor i kollektivtrafik för barn och unga. Nämnden tilldelas även ospecificerad komensation i syfte att bibehålla nuvarande ekonomisk ram.

Korrigerig av ram – skattebefrielse biogas

Ramen justeras utifrån minskade kostnader till följd av skattebefrielse på biogas.

Utökade skötselytor

Ramen justeras för ökade volymer av skötselytor i takt med att staden växer

SATSNING

Ny tvärlinje i kollektivtrafiken

Planering och införande av en ny tvärförbindelse mellan Erikslund och Hälla via Finnsletten, längs Väster-, Norr- och Österleden. Syftet är att förkorta restiderna och öka tillgängligheten för resenärer längs sträckan. Målsättningen är att linjen påbörjas under sista kvartalet 2026.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Undersöka möjligheterna för kollektivtrafik på Mälaren

För att Västerås ska utvecklas som Mälarstad behöver även vattnet bli en naturlig del av kollektivtrafiken. Tillsammans med Region Västmanland ska tekniska nämnden undersöka förutsättningarna för hur båttrafik på Mälaren kan bli ett hållbart komplement till bussar och tåg.

Förbättra kollektivtrafiken till Dingtuna

Tekniska nämnden ska ta fram förslag på konkreta åtgärder för att förbättra kollektivtrafiken till Dingtuna, i syfte att förbereda för utökad trafik 2027.

Fastighetsnämnden

Ansvarsområde

Fastighetsnämnden har det övergripande ansvaret för strategi, planering och försörjning av stadens samhällsfastigheter. Uppdraget innefattar förvaltning av Västerås stads fastighetsbestånd, vilket inkluderar drift, underhåll, byggnation och rivning av byggnader för att säkerställa både ekonomisk avkastning och största möjliga nytta. Fastighetsnämnden ansvarar även för att tillhandahålla lokaler för kommunal service samt bostäder för personer med biståndsbeslut. Förvaltningen omfattar totalt 1 010 000 kvm lokaler, varav 600 000 kvm är egenägda och 410 000 kvm inhyrda. Detta kräver en noggrann ekonomisk planering för långsiktig värdeutveckling samt för att säkerställa att stadens lokaler är kostnadseffektiva, funktionella, ändamålsenliga och hållbara.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar nyttjandegraden av stadens lokaler

Västerås stads verksamheter ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Därför behöver nyttjandegraden av stadens lokaler öka, genom att till exempel både stadens och dess intressenters lokalbehov och lokalutnyttjande ses över. Följetalet kr/kvm är totalbeståndet inklusive inhyrningar med utgångsvärde år 2022.

Under perioden 2024-2027 minskar värmeförbrukningen och köpt el i stadens lokaler

El- och värmeförbrukningen i nämndens bostäder och lokaler ska minska i syfte att minska kommunens koldioxidutsläpp och därmed nå både Västerås stads klimatmål och det kommungeografiska klimatmålet. På köpet blir samhällsfastigheterna även mer kostnadseffektiva. Följetalet är kWh/kvm elförbrukning och kWh/kvm värmeförbrukning i stadens egenägda lokaler med utgångsvärde år 2022.

Under perioden 2024-2027 ökar det hållbara medarbetarengagemanget på teknik- och fastighetsförvaltningen

En viktig grund för en god arbetsmiljö och för att höja verksamhetens kvalitet är att ge medarbetarna goda förutsättningar för att engagera sig i arbetet. Nämnden ska därför öka det hållbara medarbetarengagemanget på teknik- och fastighetsförvaltningen. Uppföljning ska göras genom enkäten Hållbart Medarbetarengagemang (HME) med utgångsvärde år 2022 (77).

Nämndens ekonomiska tilldelning

Fastighetsnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	1,0
Tidigare satsning på friluftsområden (2025)	-1,0
Årets budget	0,0
Skollokaler	2,8
Effektivisering konsulttjänster	3,1
Totalt avkastningskrav för fastighetsnämnden, mnkr	5,9

SÄRSKILD PRIORITERING

Stärkt arbete med skyddsrum

Under 2026 ska fastighetsnämnden utveckla arbetet med skyddsrum. Runt om i Västerås finns ett tusental skyddsrum som ska skydda kommuninvånarna vid krig. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har det övergripande ansvaret för skyddsrum, men fastighetsägaren ansvarar för själva skyddsrummet. Västerås stad ansvarar för kommunens stora befolkningsskyddsrum i Mariaberget, samt för att säkerställa att de skyddsrum som finns i kommunala fastigheter är i gott skick och vid behov kan tas i bruk inom 48 timmar.

Miljö- och konsumentnämnden

Ansvarsområde

Miljö- och konsumentnämnden ansvarar för att skydda människors hälsa och miljön, både nu och i framtiden. Genom miljö- och hälsoskyddsförvaltningen bedrivs ett omfattande tillsyns- och informationsarbete inom områden som miljöskydd, kemikalier, livsmedel, smittskydd, alkohol och tobak. Nämnden har även ansvar för kommunens konsumentjuridiska rådgivning.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 förbättras luftkvaliteten i Västerås genom samverkan och nytänkande

God luftkvalitet är en viktig del av nämndens arbete. Höga halter av partiklar och andra föroreningar försämrar folkhälsan. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar. Handlingsplanen för god luftkvalitet, som innehåller åtgärder som ska bidra till utvecklingen och kontrollen av luftkvaliteten, är viktig för att målen ska nås. Ett arbete pågår med att ta fram ett åtgärdsprogram för luftkvalitet för att få ned partikelhalterna, vilket är ett krav från Naturvårdsverket då Västerås stad har uppmätt höga partikelhalter vid mätstationen vid Oxbacken. Tillsammans med Luftvårdsförbundet kommer partikelhalter under året även att mätas vid några förskolor.

Under perioden 2024-2027 utvecklas nämndens digitala tjänster så de blir mer lättillgängliga och användarvänliga för kommunens invånare och de verksamheter som nämnden har tillsyn över

För att göra nämndens digitala tjänster mer lättillgängliga och användarvänliga ska e-tjänsterna uppdateras tekniskt, språkligt och innehållsmässigt. Nämnden ska även förbättra informationen om e-tjänsterna, så att kommunens invånare och företag känner till att de finns och enkelt hittar dem. Vidare ska ett arbete göras med Västerås stads webb, så att e-tjänsterna blir lättare att hitta.

Under perioden 2024-2027 ökar kunskapen om aktuella lagar, regler och tillstånd hos de verksamheter som nämnden har tillsyn över, samtidigt som kunskapen om företagares villkor ökar i nämnden och förvaltningen

Nämnden ska, i samverkan med Visit Västerås, utbilda förvaltningens handläggare och nämndens ledamöter om företagsklimatet i Västerås. Samtliga handläggare ska även delta i företagsklimatdagen som årligen arrangeras av Invest Västerås. Nämnden ska informera om aktuella lagar, regler och tillstånd hos de verksamheter som nämnden har tillsyn över på olika branschträffar. Informationen om nämndens ansvarsområden på Västerås stads webb ska också förbättras. Nämnden ska även anordna utbildningar och genomföra riktade informationsinsatser om lagar och regler för miljöfarliga verksamheter.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Miljö- och konsumentnämnden	Budget 2026
Budget föregående år	26,9
Ramjusteringar	0,1
Tillkommande driftskostnader - investeringar	-0,2
Pris- och lönekompensation	0,7
Förändrat lagkrav - PFAS	0,9
Stärkt brottsförebyggande arbete	1,5
Årets budget	29,9
Ökning budgetram, mnkr	2,9
Ökning budgetram (%)	10,7 %

Förändrat lagkrav - PFAS

Nämndens ekonomiska tilldelning förstärks inför 2026 med anledning av förändrad lagstiftning gällande PFAS.

SATSNING

Stärkt brottsförebyggande arbete

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen bedriver ett aktivt brottsförebyggande arbete genom ett omfattande tillsynsarbete inom framför allt alkohol, tobak och avfall. En framgångsfaktor för arbetet är samverkan. Under 2026 satsar vi därför 1,5 miljoner kronor på brottsförebyggande myndighetssamverkan, för att bland annat bättre kunna möta upp mot nationella krav.

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för koncernens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsens övergripande uppgifter är att leda och samordna förvaltningen av kommunens ansvarsområden och ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter. Kommunstyrelsen förbereder och yttrar sig i alla ärenden som kommunfullmäktige ska behandla och ansvarar för att verkställa fullmäktiges beslut. Kommunstyrelsen fullgör även andra uppdrag som fullmäktige delegerat. Kommunstyrelsens stöds av stadsledningskontoret, som leder, styr och utvecklar Västerås stads organisation och verksamheter.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 minskar den socioekonomiska utsattheten i kommunens mest utsatta områden med minst 3 procent varje år

För att skapa jämlika villkor och utjämna skillnader mellan geografiska områden ska Västerås stad jobba extra fokuserat med några delområden i Västerås som har många invånare med låg socioekonomi. De prioriterade områdena är i nuläget Bäckby, Råby, Vallby, Pettersberg och Skultuna. Kartläggningar visar att samtliga dessa områden har komplexa samhällsutmaningar, vilket gör att prioriteringen kommer att behöva kvarstå under en lång period framåt och att kommunen behöver genomföra insatser på både kort och lång sikt samt följa utvecklingen noggrant.

Under perioden 2024-2027 minskar koldioxidutsläppen med 56 procent inom Västerås stad

Västerås stad har en viktig roll i klimatarbetet genom till exempel energiplanering, samhällsplanering, tekniska anläggningar, trafiklösningar, matservering i olika verksamheter och som inköpare och arbetsgivare. Kommunen har även ett viktigt ansvar att påverka utvecklingen i samhället. Västerås stad ska minska sina koldioxidutsläpp med 56 procent 2024-2027, för att nå klimatmålet om en fossilfri kommunal organisation till 2030 och bidra till att uppnå det kommungeografiska klimatmålet om nettonollutsläpp av växthusgaser senast år 2040.

Under perioden 2024-2027 ökar nöjdheten med Västerås stads service och myndighetsutövning bland små och medelstora företag

Nöjdheten med Västerås stads service och myndighetsutövningen ska öka bland små och medelstora företag. Hur nöjda företagen är med kommunens verksamhet mäts genom Nöjd kund-index (NKI). Myndighetsområdena som mäts är bygglov, markupplåtelse, serveringstillstånd, brandtillsyn samt livsmedels- och miljötillstånd och mätningen frågar efter nöjdheten inom rättssäkerhet, bemötande, effektivitet, tillgänglighet och information. Svaren på frågorna leder sedan till ett NKI-värde.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Kommunstyrelsen, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	266,0
Ramjusteringar	15,1
Tidigare beslutade satsningar - tidsbestämda	-0,4
Tillkommande driftskostnader - hyres/ kapitalkostnader	1,5
Pris- och lönekomensation	7,2
Nätvandring - trygghet för barn och unga på nätet	1,0
Årets budget	290,4
Ökning budgetram, mnkr	9,3
Ökning budgetram %	3,3 %
Tomträtter	54,0
Markförvaltning och övrigt	1,0
Totalt avkastningskrav (Markförvaltning och tomträtter)	55,0

Avkastningskrav

Markförvaltningen och tomträtter gör att kommunstyrelsen har ett avkastningskrav under kommande år.

SATSNING

Nätvandring - trygghet för barn och unga på nätet

Många barn lever delar av sitt liv på nätet. Lägesbilden visar att flickor i högre grad är utsatta för kränkningar på nätet än killar och de har oftare än killar skickat avklädda bilder eller filmer till någon annan. En hög andel barn blir också kontaktade via nätet av en vuxen. Samtidigt har vuxenvärlden generellt en lägre kompetens och kunskap kring internet än vad barn och unga har, vilket gör att vuxenstödet i den delen av barnens liv är begränsat. Polisen har därför ökat sin närvaro på internet genom nätpatrullering och nu följer Västerås stad upp med nätvandring.

SÄRSKILDA PRIORITERINGAR

Mer sammanhållen samhällsbyggnadsprocess

Under 2026 ska arbetet med en sammanhållen samhällsbyggnadsprocess stärkas och utvecklas.

Utveckla det trygghetsskapande arbetet

Stora satsningar har gjorts under mandatperioden på det trygghetsskapande och förebyggande arbetet. Under 2026 kommer kommunstyrelsen att fokusera på att hålla i det goda arbete som redan görs och samtidigt utveckla det, där fler bidrar och nya metoder provas. Stadsledningskontorets roll i det trygghetsskapande arbetet i förhållande till övriga delar av koncernen ska också tydliggöras.

Förbättra näringslivsklimat

Västerås stad har som ett av sina övergripande mål att kommunen ska bidra till ett starkare och mer blomstrande näringsliv, med fokus på små och medelstora företag. Under 2026 ska detta arbete förstärkas genom bland annat förbättrad dialog och stärkt servicekultur.

Stimulera ökat bostadsbyggande

Västerås stad ska arbeta för att stimulera ett ökat bostadsbyggande, för att på så sätt stå rustade när behovet av fler bostäder växer.

Valnämnden

Ansvarsområde

Nämnden är en lokal valmyndighet som ansvarar för planering och genomförande av allmänna val till riksdag, kommun och region samt val till Europaparlamentet. Nämnden är även ansvarig för genomförandet av nationella eller kommunala folkomröstningar.

Nämndens mål

Under perioden 2024-2027 ökar tillgängligheten under förtidsröstning och valdag så att fler röstar i allmänna val och europaparlamentsval

Ett av nämndens viktigaste uppdrag är att se till att alla som röstar har möjlighet att göra det oberoende av individuella förutsättningar. Röstningen ska vara tillgänglig för alla, både i fysiskt rum och i tid.

Nämnden ska öka tillgängligheten under förtidsröstning och valdag i syfte att öka valdeltagandet.

Klagomål på tillgänglighet som lämnas in i samband med förtidsröstning och valdag ska vara obefintlig.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Valnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	3,4
Ramjusteringar	0,0
Demografi och volym - valår	4,9
Pris- och lönekomensation	0,1
Årets budget	8,4
Ökning budgetram, mnkr	5,0
Ökning budgetram (%)	147,1 %

Demografi och volym – valår

Nämndens ekonomiska tilldelning ökar kraftigt vid valår. Eftersom det genomförs allmänna val under 2026 har den ekonomiska tilldelningen ökat. Nämndens ekonomiska tilldelning har även ökat med anledning av fler antal valdistrikt samt utifrån uppdrag från kommunfullmäktige om distribution av namnvalsedlar.

Överförmyndarnämnden

Ansvarsområde

Överförmyndarnämnden ansvarar för att kontrollera förmyndarskap, godmanskap och förvalterskap i enlighet med rådande lagstiftning. Tillsynen ska garantera rätten åt personer som inte kan ta hand om sig själva, förvalta sin egendom eller på annat sätt tillvarata sina rättigheter. Nämnden utför även överförmyndarverksamhet på uppdrag av Sala kommun.

Nämndens mål

Under perioden 2024–2027 ökar tryggheten genom att förslag på en god man eller förvaltare ges inom tre månader

Att finna lämpliga gode män eller förvaltare är ett av nämndens huvudsakliga uppdrag. Nämnden har dock under lång tid haft en stor brist på ställföreträdare. De senaste två åren har bristen på ställföreträdare blivit något lägre, men behovet är fortfarande stort. En snabb handläggning hos överförmyndaren är av rättssäkerhetsskäl viktigt för den enskilde. Om godmanskap eller förvalterskap fördröjs finns en risk att den enskildes personliga eller ekonomiska förhållanden försämras. Förslag på en god man eller förvaltare ska därför ges inom tre månader.

Under perioden 2024–2027 ökar trivseln och tryggheten bland medarbetarna

En hög arbetsbelastning har en påtagligt negativ inverkan på verksamheten. 2022 års medarbetarundersökning visade ett resultat för arbetsbelastning på 54 procent, vilket är röd nivå. Under de första åtta månaderna av 2025 har överförmyndarenhetens månadsvisa mätningar visat att arbetsbelastningen huvudsakligen upplevts som hållbar. Sjukfrånvaron har under året legat under målet på 7 procent. För att upprätthålla hög rättssäkerhet för verksamhetens målgrupp behöver arbetsbelastningen ligga på en rimlig nivå.

Nämndens ekonomiska tilldelning

Överförmyndarnämnden, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	17,0
Ramjusteringar	0,0
Pris- och lönekomensation	0,5
Höjd ersättning till förvaltare och gode män	0,5
Årets budget	18,0
Ökning budgetram, mnkr	1,0
Ökning budgetram (%)	5,9 %

SATSNING

Höjd ersättning till förvaltare och gode män

Förvaltare och gode män har i uppdrag att ta tillvara en persons juridiska och ekonomiska rättigheter. Att få en förvaltare eller god man förordnad för sig med tillräcklig kompetens att utföra sitt uppdrag är mycket viktigt för individen. Under 2025 höjde vi ersättningen till de gode män och förvaltare som har de allra svåraste och mest tidskrävande uppdragen, i år höjer vi ersättningen för samtliga.

Stadsgemensamma kostnader

Stadsgemensamma kostnader är kostnader som inte tillhör någon enskild nämnds ansvarsområde, alternativt budgetavsättningar där kostnadsfördelning till nämnd är osäker vid budgettillfället.

Medlemsbidraget för Räddningstjänsten Mälardalen räknas upp enligt PKV-index (prisutveckling i kommunal verksamhet). Bidraget inkluderar även pensionskostnader för SAP-R-avtalet och utbetalning av äldre avsättningar. Inför 2026 ökar medlemsbidraget utöver PKV till förbundet med anledning av behov av kompensation för helårseffekt avseende investeringskostnader (Eriksberg) samt strukturell justering av för tidigare låg kompensation av pensionskostnader.

Medlemsbidragen till Kommunalförbunden Västmanlandsmusiken och Västmanlands teater räknas upp enligt överenskommelse med Region Västmanland. Inför 2026 innehåller tilldelad ram ett förhöjt medlemsbidrag till Västmanlands teater med anledning av investeringskostnader.

Västerås stads andel av bidragsramen till Västerås flygplats, som motsvarar en ägarandel om 50 procent, finns budgeterad här.

Pensionsutbetalningar inklusive löneskatt för stadens ansvarsförbindelse budgeteras också här. Detta är gamla skuldåtaganden för anställda som inte längre är i tjänst och belastar därför inte respektive verksamhet via personalomkostnadspåslag. En del av kostnaden redovisas som räntekostnad och återfinns under stadens finansnetto.

Avkastningskrav på fastighetsförvaltningen samt kommunstyrelsen via externa hyresavtal, markförvaltning och tomträtter budgeteras som en intäktspost.

Hamnen behöver anslagsfinansieras under kommande år enligt nuvarande prognos. För att kostnaderna inte ska belasta fastighetsnämndens resultat så finns en avsättning inom stadsgemensamma kostnader.

Ej fördelade driftkostnader till följd av beslutad investeringsplan avser fastighetsinvesteringar och reinvesteringar där ansvarig nämnd ej är fastställd. Budgetmedel finns avsatt för att kunna kompensera berörd nämnd när fördelningen blir känd.

En detaljplanereserv finns avsatt för att kunna finansiera projekt i tidiga skeden för projekt 2029 och framåt.

En kommungemensam reserv finns i budgeten motsvarande 10 miljoner kronor för oförutsedda händelser.

En budgetram finns avsatt centralt ämnad för fastighetsnämnden då ökad internränta från 1,5 procent till 2,5 procent som inte går att ta ut via rullande hyresavtal. Avtalen skrivs med fem års intervall med hyresgästerna, vilket gör att den höjda räntan inte finansieras via befintliga hyresavtal.

För att fastighetsnämnden inte ska behöva effektivisera hela denna kostnadsökning sätts en budgetpost av för att möta kostnaderna till viss del.

Kostnader för rivning, sanering och hantering av miljöskulder har avsatts centralt. Dessa kostnader hanteras enligt gällande redovisningsprinciper och ingår inte i investeringens anskaffningsvärde.

En kostnad för utdelning via Kulturfonden samt Asköviksfonden budgeteras inom den centrala budgetramen. Detta för att kunna dela ut ett internt bidrag till kulturnämnden samt tekniska nämnden under kommande år.

Budgetmedel finns även avsatta för att fortsätta arbetet med uppbyggnad av beredskapsnivå för att nå målnivån år 2030.

Inför budgetåret 2026 har Västerås stad genomfört en strategisk omfördelning av vissa lokalkostnader. Kostnader för skyddsrum inom skola, tidigare belastade på grundskolenämnden och utbildningsnämnden, samt kostnader för ej nyttjade lokaler inom förskolenämnden, har flyttats från respektive nämnd till stadsgemensamma kostnader. Syftet med denna förändring är att skapa bättre förutsättningar för ett mer effektivt och flexibelt utnyttjande av stadens lokaler.

Genom att samla kostnaderna centralt kan Västerås stad i högre grad samordna lokalresurser, minska kostnader för tomställda lokaler och främja en hållbar och behovsstyrd lokalplanering.

Stadsgemensamma kostnader, mnkr	Budget 2026
Räddningstjänsten Mälardalen	132,4
Bemanning räddningstjänst Skultuna	1,3
Medlemsbidrag till Västmanlandsmusiken	35,6
Medlemsbidrag till Västmanlandsteatern	14,7
Ägarbidrag till Nya Västerås Flygplats AB	15,0
Pensionsutbetalningar och avsättning pensioner exkl räntekostnader	196,7
Interna ränteintäkter	-187,0
Avkastningskrav (Kommunstyrelse och Fastighet)	-60,9
Finansiering/Avkastningskrav Hamnen	0,5
Ej fördelade driftkostnader till följd av reviderad investeringsplan	4,5
Detaljplanekostnader	4,2
Kommungemensam reserv	10,0
Ökade räntekostnader från 1,5-2,5%, befintliga anläggningar (bidrag till FN)	7,5
Reglering semesterlöneskuld	9,0
Budget miljöskulder, rivning, sanering mm	25,0
Utdelning Kulturfonden och Asköviksfonden	3,1
Justeringspost externa finansiella kostnader - andra nämnder	-60,0
IT System	29,6
Oslo-Sthlm 2.55	2,2
Fortsatt förstärkning av civil beredskap	8,0
Lokalkostnader (Skyddsrum)	3,1
Lokalbank - Västerås stad	2,5
Bankkostnader, provisionskostnader och kreditlöften	11,5
Årets budget	208,5
Minskning budgettram	-79,4
Minskning budgettram (%)	-27,6%

Kommunrevisionen

Ansvarsområde

Kommunrevisionen består av förtroendevalda revisorer som väljs av kommunfullmäktige och ansvarar för att granska och kontrollera den kommunala verksamheten som bedrivs av nämnder och styrelser. Revisionen granskar och prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen har även ansvar för att granska verksamheten i Västerås stads aktiebolag, kommunalförbund och stiftelser genom lekmannarevisorerna.

Kommunrevisionens budget anges här endast för att tydliggöra helheten. Budgeten för verksamheten bereds formellt mellan kommunfullmäktiges preidium och kommunrevisionen.

Kommunrevisionen, mnkr	Budget 2026
Budget föregående år	5,0
Pris- och lönekomensation	0,2
Årets budget	5,2
Ökning budgetram, mnkr	0,2
Ökning budgetram (%)	4,0 %

Investeringsplan, driftkostnadskonsekvenser samt lånebehovsutveckling 2024-2028

Kommunfullmäktige beslutade den 18 juni 2025 om en reviderad investeringsbudget för perioden 2024-2028 för Västerås stad. (Dnr KS 2025/00017-1.4.2). Den ursprungliga femårsbudgeten beslutades av kommunfullmäktige i oktober 2023.

Revideringen gjordes inom stadens nämnder exklusive mark och exploatering samt Mälarporten. Anledningen till revideringen grundar sig på förändrade förutsättningar och behov ute hos stadens nämnder. De största förändringarna ligger i satsningar i klimatinvesteringar med bland annat ny busslinje och fler gång- och cykelvägar. Fler exempel på satsningar var även ett nytt vård- och omsorgsboende, investeringar i civilt försvar samt ökad budget för av re-investeringar.

Den 18 juni beslutade även kommunfullmäktige om ett fastighetsförvärv för ett nytt vård- och omsorgsboende inklusive ombyggnation,

vilket medför att den femåriga budgeten för fastighetsnämnden har en förväntad positiv avvikelse. (Dnr KS 2025/00604-3.3.1).

Den reviderade investeringsbudgeten innebär att Västerås stad (exklusive mark och exploatering samt Mälarporten) kommer att investera för närmare 8 miljarder kronor under femårsperioden. Tekniska nämndens budget inkluderar extern finansiering i form av bidrag.

Mark och exploatering samt Mälarportens investeringsbudget för perioden 2024-2028 uppgår till totalt 1,9 miljarder kronor. Det är en minskning med 15 miljoner kronor jämfört med den ursprungliga femåriga budgeten som kommunfullmäktige beslutade om i oktober 2023 där Mälarporten minskar med 147 miljoner kronor och mark och exploatering ökar med 132 miljoner kronor.

Budgetförändringen för mark och exploatering beror på tidsförskjutningar i projekt, kostnadsförändringar, ändrad omfattning på vissa projekt, utgående eller nytillkomna behov.

Genomförandetiden för exploateringsprojekt är ofta lång och anpassas efter marknadens behov av mark till näringslivsverksamhet, bostäder samt samhällsfastigheter.

Mälarportens förändringar beror dels på bokföringstekniska åtgärder där intäkterna nu särredovisas, dels att delar av Mälarportens budget för resecentrum etapp 1 flyttats över till eget pro-

duktionsbolag inom Västerås stads koncern (Nya Västerås Resecentrum AB). Detta medför att den totala budgeten för stadens investeringar sänks men behålls inom koncernen.

Investeringen för resecentrum har indexjusterats från 2022 års nivå.

Tabellen nedan visar fördelningen av den femåriga investeringsbudgeten. För stadens nämnder (exklusive mark och exploatering samt Mälarporten) beror förändringar jämfört med beslutet i juni 2025 enbart på tidsförskjutningar inom perioden.

Investeringar 2024-2028

Nämndernas investeringsramar, mnkr	Budget 2024-2028
Fastighetsnämnden	5 271,4
Tekniska nämnden	1 797,6
Kommunstyrelsen	337,2
Förskolenämnden	76,3
Grundskolenämnden	222,5
Utbildningsnämnden	70,1
Skultuna kommundelsnämnd	22,3
Äldrenämnden	40,5
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	9,8
Individ- och familjenämnden	8,7
Arbetsmarknadsnämnden	3,8
Kulturnämnden	51,0
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	230,9
Byggnadsnämnden	1,6
Miljö- och konsumentnämnden	0,0
Delsumma nämndernas investeringar	
exkl. exploatering, mark och Mälarporten	8 143,7
Kommunstyrelsen, exploatering	1 166,7
Kommunstyrelsen, strategiska markförvärv	45,0
Kommunstyrelsen, projekt Mälarporten, etapp 1	680,0
Delsumma exploatering, mark och Mälarporten	1 891,7
Tekniska nämnden extern finansiering	-100,0
Summa totalt	9 935,4

Fastighetsnämndens investeringar 2024-2028

Fastighetsnämnden, investeringar per verksamhet, mnkr	Budget 2024-2028
Grundskola (inkl. Skultuna kommunaldelsnämnd)	2 425,1
Förskola (inkl. Skultuna kommunaldelsnämnd)	454,7
Gymnasieskola	186,4
Idrottsfastigheter (inkl. Skultuna kommunaldelsnämnd)	277,1
Kulturfastigheter	10,0
Boenden	607,9
Arbetsmarknadsnämnden	17,2
Övriga fastighetsinvesteringar	1 019,5
Hamnens utveckling	40,0
Extern hyra (ej skattefinansierad)	233,5
Summa investeringar fastighetsnämnden	5 271,4

Budgeten inkluderar även vissa prognostiserade kostnadsökningar samt positiva avvikelser på avslutade projekt. Budgetramen är oförändrad mot senaste beslutet. Investeringsplanen har sin kulmen 2026, främst på fastighetssidan, mycket utifrån att många större investeringar är pågående eller beräknas startas under det kommande budgetåret. Exempelvis Vallbyängsskolan, Romfartuna förskola samt ombyggnad skola, förvärv av nytt vård- och omsorgsboende samt investeringar i skyddsrum. Tekniska nämnden har sin kulmen 2027 där större investeringar i kollektivtrafiksatsningar, Frösåkersvägen samt landinfrastrukturinvesteringar i hamnområdet (RoRo) genomförs.

Driftskostnadskonsekvenser

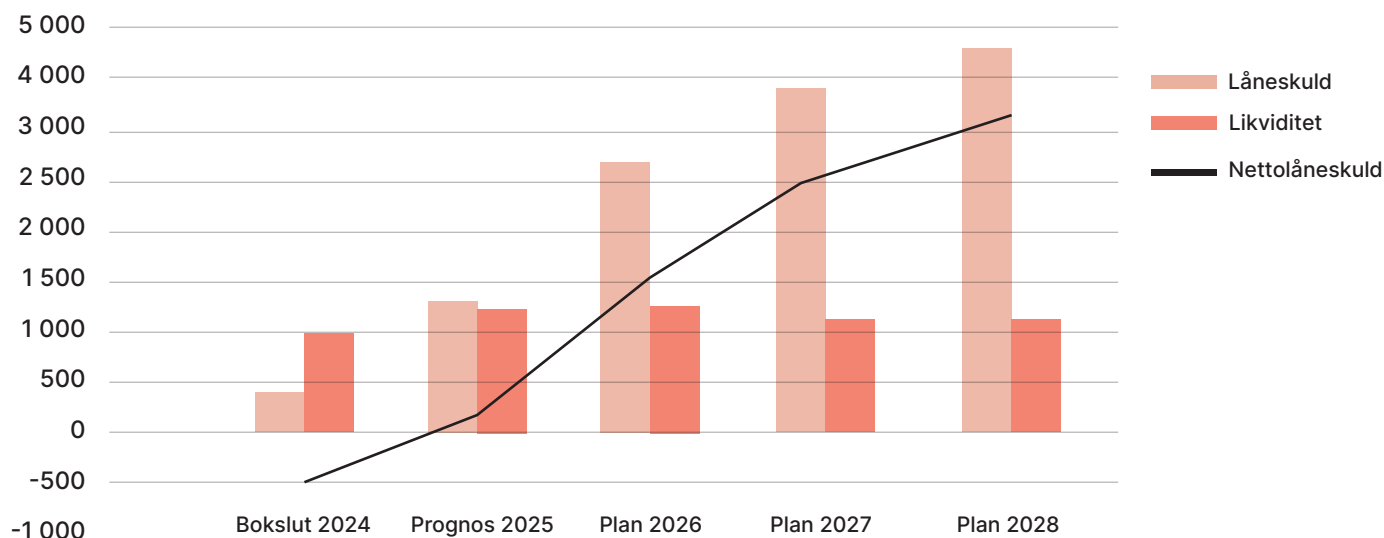
Driftskostnader i form av internhyra eller kapitalkostnad infaller när investeringen är färdigställd och tas i bruk. Utöver de driftkostnader som genereras av investeringar tillkommer kostnader för externa inhyrningar av lokaler samt ökad kompensation till fristående utförare av skolverksamhet. Inhyrningar görs för verksamhetslokaler, bland annat vård- och omsorgsboende. Driftkostnaderna och lånebehov är i årsplanen beräknade utifrån aktuella prognoser i den beslutade investeringsbudgeten.

Hyra/kapitalkostnad till följd av planerade investeringar per område, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skolverksamhet	36,3	27,7	46,8
Äldreomsorg	5,9	5,6	4,9
Personer med funktionsnedsättning	1,4	4,4	3,5
Individ- och familjeomsorg	-1,1	1,7	0,5
Arbetsmarknadsnämnd	0,0	-0,1	0,1
Övrigt	3,7	33,2	43,6
Total	46,2	72,5	99,4

Lånebehovsutveckling

Västerås stad har ett lånebehov motsvarande 2 885 miljoner kronor under 2026. Vid exkludering av upplånad likviditet uppgår det beräknade nettolånebehovet till 1 685 miljoner kronor. Det baseras på låneskuldutveckling enligt likvidprognos 2025 (augusti) samt utvecklingen i denna årsplan. Det betyder att Västerås stad kommer behöva låna för att finansiera egna investeringar under 2026. I takt med ett ökat investeringsbehov och lägre resultat i början av perioden än tidigare år så är bedömningen att nettolåneskulden kommer öka under perioden.

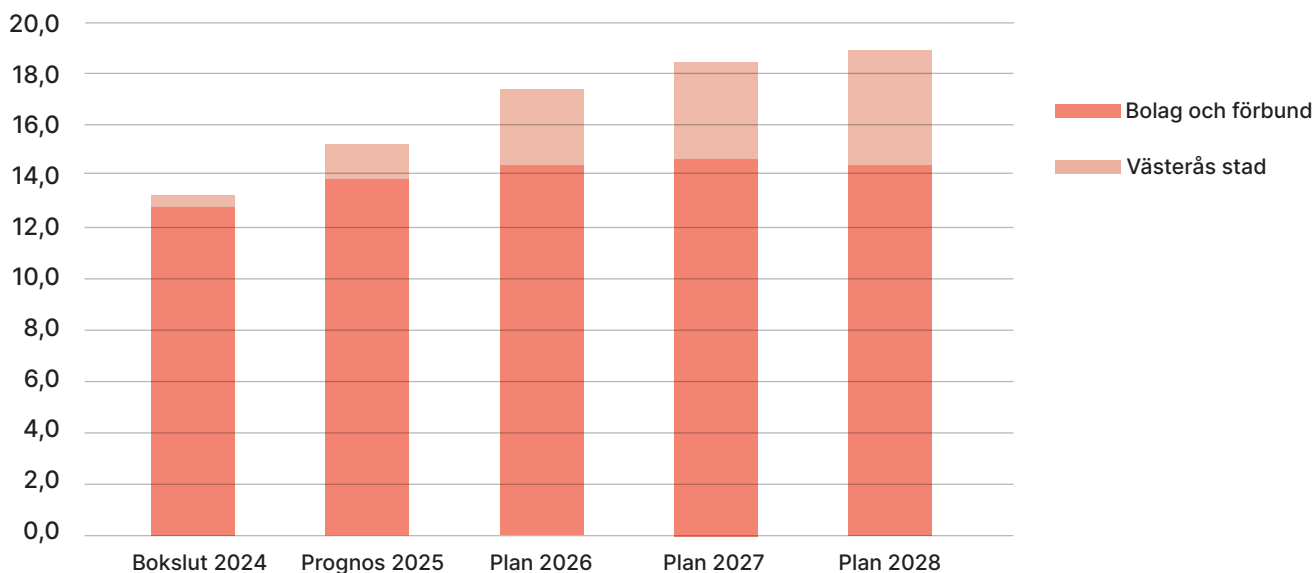
Utveckling av Västerås stads låneskuld samt nettolåneskuld, mnkr

Låneskuld

Västerås stads låneskuld förväntas växa mer än övriga koncernens under den kommande planperioden, förutsatt bolagens och förbundens senaste beslutade tioårsplaner. Det påverkar stadens framtida finansnetto.

Låneskuld Västerås stads koncern, mdkr

Låneramar inför 2026

Låneram för Västerås Stadshus AB behöver för år 2026 uppgå till 14 miljarder kronor, för moderbolaget att löpande fördela inom Västerås Stadshus AB. Västerås stads totala upplåningsram för år 2026 behöver uppgå till 17 miljarder kronor, i syfte att finansiera hela koncernen med kommunen, dess bolag och kommunalförbund.

Internränta

Internräntan förblir oförändrad på 2,5 procent.

Efterlevnad ekonomiska mål för Västerås stad

De finansiella målen ska säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi för Västerås stad och därigenom klara kravet på god ekonomiska hushållning och undvika en stor skuldsättning och försämrad soliditet.

Resultatmål

Kommunfullmäktige har beslutat om ett resultatmål exklusive realisationsvinster och exploatering (jämförelsestörande poster) som över tid ska uppgå till minst 2,5 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För det enskilda budgetåret 2026 motsvarar 2,5 procent av årets skatte- och bidragsprognos ett resultat om 288,7 miljoner kronor.

Budgeterat resultat 2026, som inte innehåller realisationsvinster eller exploatering, är 58 miljoner kronor eller 0,5 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

De låga planerade resultatnivåerna de närmaste åren ska ses mot bakgrund av ett utmanande ekonomiskt läge och en stark ekonomisk ställning utifrån tidigare års höga resultatnivåer. Sett över den senaste femårsperioden överstiger det genomsnittliga resultatet 2,5 procent 2026, utifrån utfall tidigare år, prognos 2025 och budgeterat resultat.

Nyckeltal, år %	2022	2023	2024	Prognos 2025	Budget 2026	Mål
Västerås stads resultat, exklusive realisationsvinster och exploatering, ska över tid uppgå till minst 2,5 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	7,2	4,8	1,6	1,5	0,5	Minst 2,5

Soliditetsmål

Västerås stad har i grunden en god soliditet och har historiskt finansierat sin verksamhet och sina investeringar med egna medel. Kommunens soliditet riskerar att sjunka när den egna belåningen ökar, tillsammans med högre räntekostnader för den egna belåningen.

Det är således viktigt att efterleva planerade resultat över tid för att inte soliditetens ska försämrats. Soliditeten, förutsatt planerade resultat och investeringsnivåer, bedöms efterleva kommunfullmäktiges uppsatta mål om minst 40 procent.

Nyckeltal, år %	2022	2023	2024	Prognos 2025	Budget 2026	Mål
Västerås stads soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive internbanken ska vara minst 40 %.	50,5	52,5	52,6	>50,0	>50,0	Minst 40

Mål för upplåning

Västerås stads nettoupplåning för egen räkning ska inte överstiga 3 miljarder kronor enligt det finansiella mål som kommunfullmäktige har beslutat. Nettoupplåning avser upplåning minus likvida medel. Likvida medel har under ett antal år överstigit upplåningen och Västerås

stad har därmed inte haft någon nettoupplåning. Upplåningen förväntas öka under en period med lägre resultat och fortsatta behov av investeringar bedöms målet vara uppfyllt under 2026.

Nyckeltal, år mdkr	2022	2023	2024	Prognos 2025	Budget 2026	Mål
Västerås stads nettoupplåning* för egen räkning ska inte överstiga 3 miljarder kronor	0,0	0,0	0,0	0,2	1,7	Högst 3 mdkr

* Nettoupplåning är lika med upplåning minus likvida medel

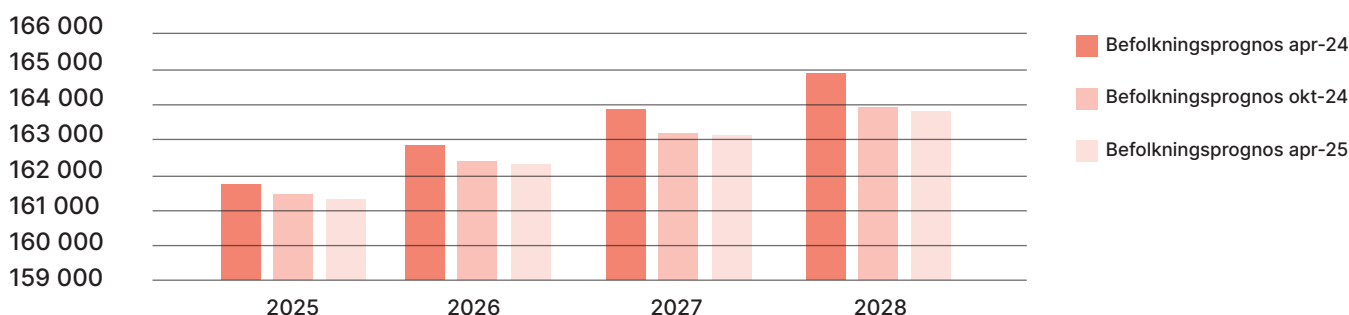
Befolkningsutveckling och bostadsbyggande

Västerås fortsätter vara en kommun i tillväxt men i en mer dämpad takt än tidigare. Utifrån den senaste befolkningsprognosen förväntas Västerås befolkning vara 163 800 personer år 2028. Det är en ökning med 2 250 personer under planperioden vilket motsvarar en genomsnittlig ökningstakt på ca 750 personer (0,5%) per år, vilket är något lägre än tidigare prognoser men fortsatt en högre procentuell utvecklingstakt än riket.

Fortsatt lägre barnafödande under perioden

Det lägre barnafödandet är en bidragande orsak till den långsammare utvecklingen och antalet barn i yngre åldrar väntas minska under planperioden. Det får konsekvenser för de pedagogiska verksamheternas volymer, främst förskola inom planperioden och grundskola och gymnasium på sikt. Det påverkar därmed även investeringsbehoven i nya platser för barn i förskola och elever i grundskola och gymnasium.

Befolkningsprognos för Västerås 2024 - 2028. Jämförelsen av senare års prognoser.

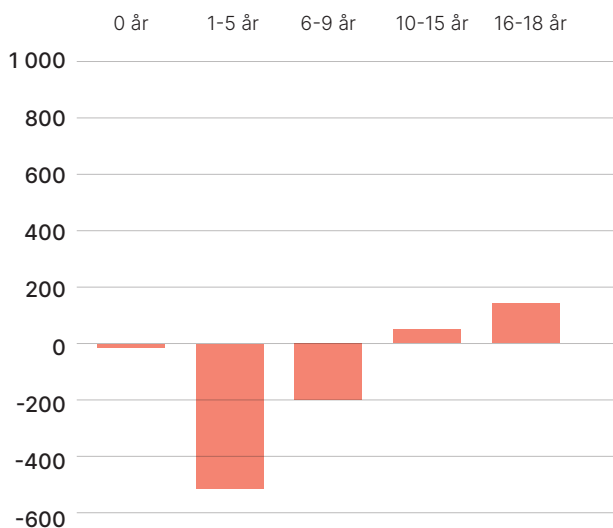

En åldrande befolkning

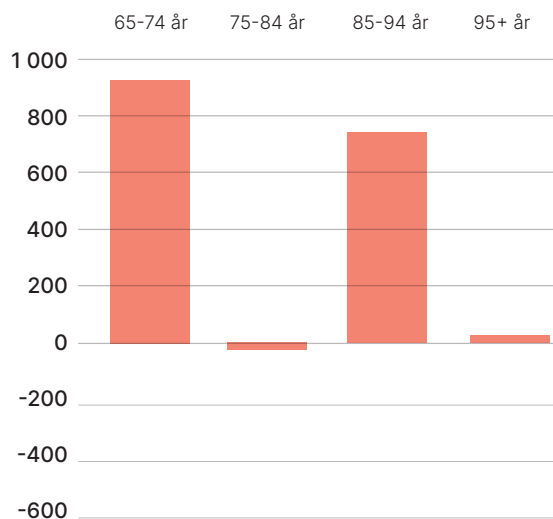
Den äldre befolkningen förväntas likt tidigare prognoser fortsätta att öka i en snabbare takt än övriga åldersgrupper. Särskilt markant är tillväxten bland personer 85-94 år, där antalet beräknas öka med 17% fram till 2028. Denna utveckling medför ett betydande ökat behov av resurser inom vård och omsorg, inklusive särskilda boenden, hemtjänst och medicinska insatser för äldre med komplexa behov.

Samtidigt som prognoserna visar på minskad barnafödelse och ett lägre inflöde av ny arbetskraft utgör den demografiska obalansen en av de mest kritiska utmaningarna för framtidens vård- och omsorg och välfärdsyrken.

Befolkningsförändring antal barn
Förändring antal i olika åldersgrupper, år 2028 jämfört med 2024

Befolkningsförändring äldre
Förändring antal i olika åldersgrupper, år 2028 jämfört med 2024

Bolag och kommunalförbund inom koncernen

En betydande del av Västerås stads verksamhet bedrivs i bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för koncernens resultat och ekonomiska ställning. De kommunala bolagens budget utgör också ett viktigt underlag som information till kommunfullmäktige. I Västerås Stadshuskoncernen ingår moderbolaget Västerås Stadshus AB samt dotterbolagen Mälarenergi AB, Bostads Mimer AB, Västerås Stads Strategiska Fastigheter AB och Västerås Parkeringsbolag AB.

Finansiella mål för koncernen

Kommunfullmäktige har beslutat om ett finansiellt mål för Västerås stads koncern avseende soliditeten. Soliditeten nedan är preliminär och baseras på uppdaterade prognoser från bolagen i samband med delårsrapporten i september 2025. Ny tioårsplan för bolagen beslutas först under november 2025 av respektive styrelse. I ägardirektiven finns också mål uppsatta:

Mälarenergikoncernen

- Bolaget ska långsiktigt ha en avkastning på totalt kapital på minst 6 % exklusive VA-verksamhet senast 2031, bolaget får inte understiga 5,0 % avkastning på totalt kapital exklusive VA-verksamhet som ett rullande medelvärde över fyra år. Bolaget får inte understiga 5,3 % avkastning på totalt kapital exklusive VA-verksamhet som ett rullande medelvärde över fyra år efter 2025.
- Soliditet exklusive minoritetens andel ska vara minst 30 procent.

Mimerkoncernen

- Ska senast 2028 ha en soliditet som överstiger 30 procent. Den får inte understiga 25 procent.
- Ska senast 2028 ha en avkastning på totalt kapital på minst 4 procent, affärsplanen (tioårsplanen) skall aldrig understiga en avkastning på totalt kapital på minst 3 procent fram till 2028, exklusive större försäljningar av hyresbostäder i det ordinära beståndet.

Västerås Stads Strategiska fastigheter AB

- Ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 30 procent.
- Ska minst ha ett positivt resultat efter skatt.

Mälarenergi AB

I Mälarenergikoncernen ingår moderbolaget Mälarenergi AB samt dotterbolagen Mälarenergi Elnät AB, Fibra AB, Mälarenergi Vattenkraft AB och Mälarenergi Försäljning AB. Mälarenergi ska samverka med andra kommuner och intressenter i regionen i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Bolaget ska tillhandahålla tjänster och produkter inom infraserice, det vill säga el, värme, vatten, IT, energitjänster och service. Bolaget omfattar verksamheter med olika förutsättningar. VA- och elnätverksamheterna är monopol som lever under reglerad särslagstiftning medan övriga delar bedriver sina verksamheter i konkurrens. I huvudsak ska bolaget verka i Mälardalen.

Bostads AB Mimer

Bolagets uppgift är att skapa och förvalta ett bostadsbestånd som tillgodoser de boendes och bostadssökandes olika krav beträffande standard, storlek, utformning, läge, service, hyresnivå med mera. Genom affärsmässig samhällsnytta ska bolaget bidra kontinuerligt till en långsiktig hållbar utveckling.

Västerås Stads Strategiska Fastigheter AB

Koncernen VSSF AB bildades år 2002 med uppgift att förvärva, förvalta och utveckla fastigheter i Västerås som inte primärt används för ägarens kärnverksamheter, men som är strategiskt viktiga för ägaren och för Västerås stads utveckling. I bolaget ingår de helägda dotterbolagen Västerås Flygfastigheter AB, Geddeholms AB och Västerås Fastighet Kungsängen AB.

Nya Västerås Flygplats AB

- Resultat efter finansnetto ska vara bättre eller i enlighet med beslut på ägarsamråd

Mälarhamnar AB

- Mälarhamnars avkastning på totalt kapital ska på sikt nå 5 %, dock senast 2028. Avkastningen på totalt kapital beräknas som rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av summa tillgångar.
- Soliditeten ska vara lägst 30 procent.
- Ska erlagga en årlig utdelning till ägarna om 0,7 miljoner kronor, vilket innebär 0,4 miljoner kronor för Västerås stad.

Vafab

- Soliditeten ska årligen öka, målvärde år 2030 >15 procent
- Den samlade målluppfyllelsen följs upp i Västerås stads delårsrapport per 31 augusti och årsredovisning.

Västerås Parkerings AB

- Soliditeten ska uppgå till minst 12 procent under uppbyggnadsfasen och därefter minst 30 procent.
- Avkastningen på totalt kapital ska vara minst 5 procent. Under uppbyggnadstiden kan avvikelser förekomma enskilda år. Affärsplanens tioårsplan ska över tiden visa en avkastning på minst 5 procent.

Västerås Parkeringsbolag AB

Västerås Parkerings AB startade verksamheten hösten 2016. Bolaget ska samordna arbetet med Västerås parkeringsplatser och jobba för att öka Västerås stads andel av antalet parkeringsplatser. Avsikten är att bolaget ska arbeta med en helhet i hantering av personbilsparkering i strategiska områden i centrala Västerås.

Nya Västerås Flygplats AB

Syftet med att bedriva flygplatsverksamheten i bolagsform är främst att ägaren genom sitt ägande kan bidra till goda kommunikationsmöjligheter för näringsliv och privatpersoner i regionen. Bolaget ska verka för att tillsammans med staden och näringslivet tillhandahålla en väl fungerande flygplats som en del av stadens infrastruktur.

Mälarhamnar AB

Mälarhamnar AB har varit verksamt sedan årsskiftet 2000/2001 och ägs till 55 procent av Västerås stad och till 45 procent av Köpings kommun. Bolaget ska genom hamn- och terminalverksamhet i Köping och Västerås på affärs-mässiga grunder erbjuda det lokala och regionala näringslivet kostnadseffektiva och miljömässigt fördelaktiga lösningar inom hamn- och terminaltjänster.

Räddningstjänsten Mälardalen

Räddningstjänsten Mälardalen är ett kommunalförbund för räddningstjänst och förebyggande brandverksamhet. Medlemmar i förbundet är Västerås stad, Hallstahammars kommun, Surahammars kommun, Köpings kommun, Kungsörs kommun och Arboga kommun. Förbundet ansvarar för räddningstjänstverksamhet enligt Lagen om skydd mot olyckor. Det ansvaret ligger annars på var och en av förbundsmedlemmarna. Räddningstjänsten Mälardalen ansvarar också för de uppgifter som enligt annan lagstiftning ligger på den eller de kommunala nämnder som har räddningstjänst. Utöver det har förbundet ansvaret för de uppgifter som enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor annars ligger på var och en av förbundsmedlemmarna.

Vafab Miljö kommunalförbund

VafabMiljö är ett kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun. Västerås stads andel är 43,6 procent. Förbundets uppdrag är att ta hand om avfall från medlemskommunerna på ett miljöriktigt sätt. och arbetar även med att transportera avfall från industrier och företag. Förbundet driver 18 återbruk runt om i regionen varav sex av dem finns i Västerås. Där kan privatpersoner lämna grovavfall, sitt farliga avfall och el-avfall. Vafab driver även fem avfallsstationer där flera numera är omlastningsstationer. En verksam deponi finns på Gryta avfallsstation i Västerås. Genom enheten Gas tillverkas biogas och biogödsel.

Västmanlands Teater

Västmanlands teater är ett kommunalförbund med Region Västmanland och Västerås stad som medlemmar. Västerås stads andel är 49 procent. Inriktningen är en bred teater som arbetar med förankring hos hela länet. Kärnverksamheten är att producera föreställningar för barn, unga och vuxna. Teatern erbjuder skolor och teaterföreningar produktioner som kan turnera i länet och länets medborgare erbjuds kostnadsfri transport till utvalda föreställningar som spelas i teaterhuset i Västerås.. Navet i verksamheten är teaterhuset i Västerås.

Västmanlandsmusiken

Västmanlandsmusiken är ett kommunalförbund med Västerås stad och Region Västmanland som medlemmar. Västerås stads andel är 90 procent. Västmanlandsmusiken arrangerar egna evenemang och stöttar arrangörer i det lokala kulturlivet vilket bidrar till att närmare 800 evenemang kan genomföras varje år i länet. Förbundet har till uppgift att förse Västerås Konserthus med närmare 200 evenemang per år, däribland konserter med den egna orkestern Västerås Sinfonietta. Västmanlandsmusiken har som uppgift att verka för att regional musik, dans och nycirkus ska kunna komma hela länet tillgodo.

Nyckeltal, år %	2022	2023	2024	Prognos 2025	Budget 2026	Mål
Västerås stads koncerns soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och exklusive internbanken ska vara minst 30 %.	37,0	38,3	38,4	>30,0	>30,0	Minst 30

Finansiella rapporter och tabeller

Resultaträkning, total

Resultaträkning, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	2 406,8	2 442,9	2 479,5
Verksamhetens kostnader	-13 286,1	-13 759,7	-14 292,7
Avskrivningar	-715,5	-725,1	-727,7
Verksamhetens nettokostnad	-11 594,8	-12 041,9	-12 540,8
Skatteintäkter	9 481,2	9 947,3	10 406,4
Generella statsbidrag och utjämning (not 1)	2 065,1	2 087,1	2 163,7
Verksamhetens resultat	-48,5	-7,5	29,2
Finansiella intäkter (not 2)	470,3	487,6	500,4
Finansiella kostnader (not 3)	-363,8	-425,8	-461,5
Summa finansnetto	106,5	61,8	38,9
Resultat efter finansiella poster	58,0	54,3	68,1
Resultat i förhållande till skatteintäkter %	0,5 %	0,5 %	0,5 %

Noter till resultaträkning

Not 1. Kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter	9 481,2	9 947,3	10 406,4
Inkomstutjämning	1 554,9	1 669,7	1 755,4
Kostnadsutjämning	-58,0	-59,6	-66,7
Regleringspost	382,4	291,9	290,5
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-136,3	-137,0	-137,6
Generella bidrag	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	322,1	322,1	322,1
Summa	11 546,3	12 034,4	12 570,1
Ökning mot budget föregående år	345,1	488,1	535,7
Ökning (%)	3,1%	4,2%	4,5%

Not 2. Kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Utdelning kommunala bolag	100,0	100,0	100,0
Utdelning Kulturfonden	3,0	0,0	0,0
Utdelning Asköviksfonden	0,1	0,0	0,0
Ränteintäkter, internbanken	367,2	387,6	400,4
Summa externa finansiella intäkter	470,3	487,6	500,4

Not 3. Kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Räntekostnader, internbanken	-287,9	-351,0	-383,60
Räntekostnader, pensionsavsättning	-15,9	-22,2	-31,60
Finansiell leasing, fastigheter	-60,0	-52,6	-46,30
Summa externa finansiella kostnader	-363,8	-425,8	-461,5

Nämndernas driftsramar 2025-2028

Nämnder, skattefinansierad verksamhet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förskolenämnden	1 279,2	1 305,9	1 337,3
Grundskolenämnden	2 813,4	2 912,5	3 047,6
Utbildningsnämnden	1 028,2	1 069,4	1 117,0
Skultuna kommundelsnämnd	164,7	182,2	188,3
Äldrenämnden	2 082,0	2 192,7	2 304,6
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	1 130,7	1 202,3	1 264,2
Individ- och familjenämnden	760,7	788,2	812,2
Arbetsmarknadsnämnden	418,4	431,5	456,6
Överförmyndarnämnden	18,0	18,6	19,3
Kulturnämnden	205,1	212,5	219,4
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	418,4	446,3	463,2
Tekniska nämnden	709,2	741,1	795,8
Byggnadsnämnden	24,4	25,2	26,0
Miljö- och konsumentnämnden	29,9	30,8	31,7
Kommunstyrelsen	290,4	304,2	316,2
Kommunrevisionen	5,2	5,4	5,6
Valnämnden	8,4	3,1	3,2
Delsumma nämnder	11 386,3	11 871,9	12 408,2
Stadsgemensamma kostnader	208,5	170,0	132,7
Verksamhetens nettokostnad	11 594,8	12 041,9	12 540,9

Investeringar

Nämndernas investeringsbudget, mnkr	2024 2028	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastighetsnämnden	5 271,4	756,2	966,4	1 449,0	1 049,9	1 049,9
Tekniska nämnden	1 797,6	122,3	230,5	478,3	575,5	391,0
Kommunstyrelsen	337,2	14,7	34,1	116,9	83,5	88,0
Förskolenämnden	76,3	6,1	2,9	23,0	8,5	35,8
Grundskolenämnden	222,5	19,1	29,1	74,7	53,2	46,4
Utbildningsnämnden	70,1	15,8	14,0	11,9	10,7	17,7
Skultuna kommundelsnämnd	22,3	0,2	12,4	6,9	2,4	0,4
Äldrenämnden	40,5	6,3	11,5	10,5	4,2	8,0
Nämnden för personer med funktionsnedsättning	9,8	1,2	3,0	4,7	0,8	0,1
Individ- och familjenämnden	8,7	3,4	1,4	1,1	1,0	1,8
Arbetsmarknadsnämnden	3,8	0,3	1,0	0,9	0,9	0,7
Kulturnämnden	51,0	4,7	11,3	18,6	9,3	7,1
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande	230,9	28,3	49,9	78,9	29,2	44,6
Byggnadsnämnden	1,6	1,1	0,0	0,5	0,0	0,0
Miljö- och konsumentnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exkl. exploatering, mark och Mälarporten	8 143,7	979,7	1 367,5	2 275,9	1 829,1	1 691,5
Kommunstyrelsen, exploatering	1 166,7	96,4	233,5	221,5	255,9	359,4
Kommunstyrelsen, strategiska markförvärv	45,0	2,1	5,6	14,4	14,9	8,0
Kommunstyrelsen projekt Mälarporten - netto	680,0	31,3	99,8	259,0	180,9	109,0
Summa exploatering, mark och Mälarporten	1 891,7	129,8	338,9	494,9	451,7	476,4
Tekniska nämnden extern finansiering	-100,0	-7,8	-17,2	-25,0	-25,0	-25,0
	9 935,4	1 101,7	1 689,2	2 745,8	2 255,8	2 142,9

Fastighetsnämnden, investering per verksamhet, mnkr	2024- 2028	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Grundskola (inkl. Skultuna kommundelsnämnd)	2 425,1	524,7	591,3	522,9	457,2	329,1
Förskola (inkl. Skultuna kommundelsnämnd)	454,7	70,7	97,1	124,8	71,2	90,9
Gymnasieskola	186,4	56,8	21,7	18,0	16,0	73,9
Idrottsfastigheter (inkl. Skultuna kommundelsnämnd)	277,1	3,4	64,0	106,3	48,5	55,0
Kulturfastigheter	10,0	6,4	3,6	0,0	0,0	0,0
Boenden	607,9	29,3	47,4	246,5	86,2	198,4
Arbetsmarknadsnämnden	17,2	0,2	16,5	0,5	0,0	0,0
Övriga fastighetsinvesteringar	1 019,5	59,1	100,9	324,6	277,0	257,9
Hamnens utveckling	40,0	-2,0	1,1	19,9	12,5	8,5
Extern hyra (ej skattefinansierad)	233,5	7,6	22,8	85,6	81,3	36,2
SUMMA INVESTERINGAR	5 271,4	756,2	966,4	1 449,0	1 049,9	1 049,9

Hyra/kapitalkostnader till följd av planerade investeringar

Hyra/kapitalkostnad område, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skolverksamhet	36,3	27,7	46,8
Äldreomsorg	5,9	5,6	4,9
Personer med funktionsnedsättning	1,4	4,4	3,5
Individ och familjeomsorg	-1,1	1,7	0,5
Arbetsmarknadsnämnd	0,0	-0,1	0,1
Övrigt	3,7	33,2	43,6
Total	46,2	72,5	99,4

Driftkostnadskonsekvenser till följd av planerade investeringar

Driftkostnadskonsekvenser område, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skolverksamhet	12,4	5,7	18,4
Äldreomsorg	25,0	14,1	19,7
Personer med funktionsnedsättning	6,2	21,3	11,8
Individ och familjeomsorg	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknadsnämnd	0,0	0,0	0,0
Övrigt	5,7	5,6	3,6
Total	49,3	46,7	53,5

Kassaflödesanalys 2026-2028

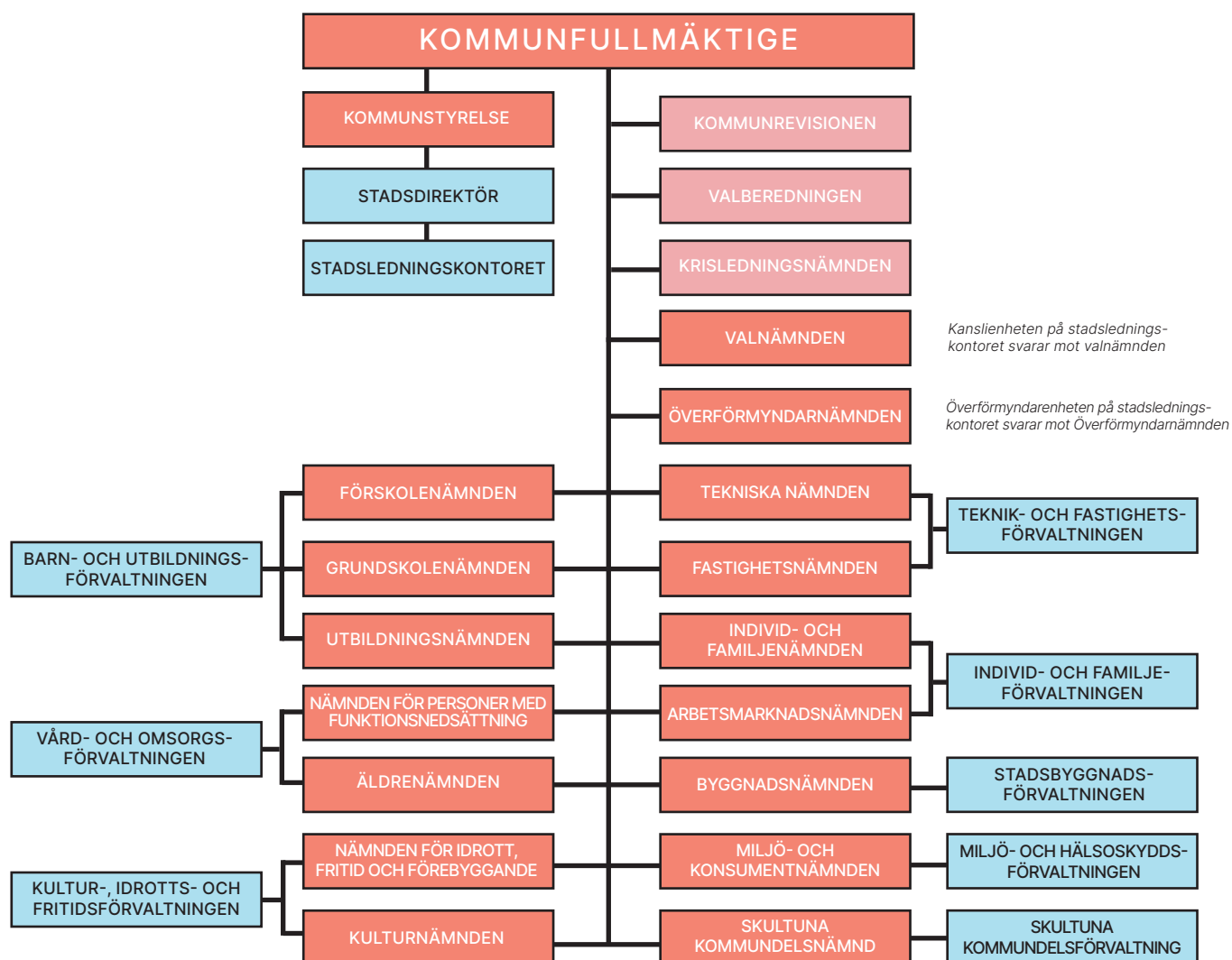
Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Årets budgeterade resultat efter finansiella poster	58,0	54,3	68,1
Justering för avskrivningar	715,5	725,1	727,7
Resultat exploateringsverksamheten	-82,1	51,1	71,2
Finansiell leasing (amortering)	-195,2	-171,2	-142,4
Justering för förändring pensionsavsättning	-7,5	-1,3	14,3
Summa finansiering	488,7	658,0	738,9
Investering i materiella anläggningstillgångar	-2 165,5	-1 747,8	-1 503,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	100,0	100,0	100,0
Investering i aktier och andelar			
Summa Investeringsverksamhet	-2 065,5	-1 647,8	-1 403,9
Upplåningsbehov	1 576,8	989,8	665,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 576,8	989,8	665,0
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	1 200,0	1 200,0	1 200,0
Likvida medel vid årets slut	1 200,0	1 200,0	1 200,0
Självfinansieringsgrad	23,7%	39,9%	52,6%

Stadsgemensamma kostnader, sammanställning

Stadsgemensamma kostnader plan 2025-2028, mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Räddningstjänsten Mälardalen	132,4	136,5	140,5
Medlemsbidrag till Västmanlandsmusiken	1,3	1,3	1,3
Medlemsbidrag till Västmanlandsteatern	35,6	36,8	38,0
Ägarbidrag till Nya Västerås flygplats AB	14,7	15,2	15,7
Pensionsutbetalningar och avsättning pensioner exkl räntekostnader	15	15,0	15,0
Interna ränteintäkter	196,7	177	175,7
Avkastningskrav (Kommunstyrelse och Fastighet)	-187	-200	-224
Finansiering/avkastningskrav Hamnen	-60,9	-60,9	-60,9
Ökade driftskostnader pga investeringar – ospecificerat	0,5	0,1	3,2
Detaljplanekostnader - tidigt skede	4,5	12,6	10,2
Avsatt av löneutrymmet 2025 för satsningar (0,3% enligt beslut AG)	4,2	2,3	2,3
Kommungemensam reserv	10	10,0	10,0
Ökade räntekostnader från 1,5%-2,5%, befintliga hyreskontrakt	7,5	7,5	0,0
Ökad internhyra	9	9,0	9,0
Reglering arbetsgivaravgift och semesterlöneskuld	25	21,0	16,2
Markhyra, Mälarenergi	3,1	0,0	0,0
Budget miljöskulder, rivning, sanering mm	-60	-52,6	-46,3
Utdelning Kulturfonden och Asköviksfonden	29,6	14,6	4,0
Justeringspost externa finansiella kostnader – andra nämnder	2,2		
IT system	8	8,0	8,0
Förstärkt klimatarbete och klimatsatsningar	3,1	3,1	3,1
Bankkostnader, provisionskostnader och kreditlöften	2,5	2,5	2,5
Årets budget	208,5	170,0	132,7
Minskning budgettram	-79,4	-38,5	-37,3
Minskning %	-27,6%	-18,5%	-21,9%

Organisationsschema Västerås stad

Västerås kommunfullmäktige

I Västerås kommunfullmäktige finns 61 mandat fördelat enligt uppställningen här till höger.

Staden styrs sedan valet 2022 av Socialdemokraterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet.

Västeråsmajoriteten

Socialdemokraterna (S)
Kristdemokraterna (KD)
Centerpartiet (C)
Vänsterpartiet (V)

31 MANDAT

Oppositionen

Moderaterna (M)
Sverigedemokraterna (SD)
Liberalerna (L)
Miljöpartiet (MP)

30 MANDAT

Västeråsmajoriteten

Kommunalråd och ordförande i nämnder

Staffan Jansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Amanda Grönlund (KD)
Kommunalråd
Äldrenämnden

Vicki Skure-Eriksson (C)
Kommunalråd
Nämnden för idrott, fritid och
förebyggande

Anna Maria Romlid (V)
Kommunalråd
Individ- och familjenämnden

Jonas Cronert (S)
Kommunalråd
Grundskolenämnden
Skultuna Kommundelsnämnd

Solveig Nilsson (S)
Kommunalråd
Förskolenämnden
Nämnden för personer
med funktionsnedsättning

Samuel Stengård (KD)
Kommunalråd
Fastighetsnämnden

Monica Stolpe-Nordin (C)
Kommunalråd
Miljö- och konsumentnämnden

Hawar Asaiesh (V)
Kommunalråd

Lena Burström (S)
Valnämnden

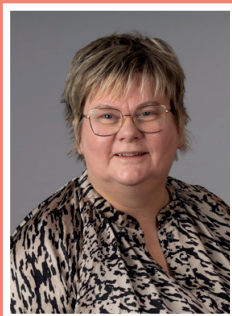
Anny Bustos Teljebäck (S)
Överförmyndarnämnden

Thomas Karlsson (S)
Byggnadsnämnden

Maria Kesselring (S)
Arbetsmarknadsnämnden

Ann-Louise Molin Östling (S)
Kulturnämnden

Lars Nordin (V)
Tekniska nämnden

Eva-Lotta Svensson (C)
Utbildningsnämnden

VÄSTERÅS STAD

VÄSTERÅSMAJORITETEN

Sedan 2022 styrs Västerås stad av Västeråsmajoriteten bestående av Socialdemokraterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet.